Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 258 (5334)
ЧАЦВЕР
14
ЛІСТАПАДА
1935 г.
Год выдання XVII

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ДАКЛАД М. І. КАЛІНІНА НА ЎРАЧЫСТЫМ ПАСЯДЖЭННІ Ў ВЯЛІКІМ ТЭАТРЫ 6 ЛІСТАПАДА 1935 г.
УРУЧЭННЕ ОРДЭНАЎ ГЕРАІНЯМ КАЛГАСНАЙ ПРАЦЫ НА ПАСЯДЖЭННІ ПРЭЗІДЫУМА ЦВК СССР.
УДАРНІКІ-ВЫДАТНІКІ ЛЕСАРУБЫ І СПЛАЎШЧЫКІ Ў ТАВ. ВАЛКОВІЧА.
ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — ЧАТЫРНАЦЦАТЫ ПУНКТ СТАЛІНСКАГА СТАТУТА.
АГЛЯД ДРУКУ — УСЛУЖЛІВЫ РЭДАКТАР.
ДЗЕННІК УСЕСАЮЗНАГА ЗЛЕТУ УДАРНІКАЎ ЛЕСАСПЛАВУ.
БЕЛАРУСЬ ВЫКАНАЛА ПЛАН ПАСТАВАК БУЛЬБЫ.
ЗА РУБЯЖОМ: ІНЦЫДЭНТЫ Ў ЛІВОРНО І ГЕНУІ. ПЕРАД ВЫБАРАМІ Ў АНГЛІЙСКІ ПАРЛАМЕНТ. БЫЛЫ КАРОЛЬ ГРЭЦЫІ ВАРОЧАЕЦЦА Ў АФІНЫ. МАГУТНАЯ АНТЫВАЕННАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ Ў ПАРЫЖЫ. ВАЙНА Ў АБІСІНІІ.

КІРАЎНІКАМ ОРДЭНАНОСНАЙ БССР

САКРАТАРУ ЦК КП(б)Б ТАВ. ГІКАЛО,
СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР ТАВ. ГАЛАДЗЕДУ,
СТАРШЫНІ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА БССР ТАВ. ЧАРВЯКОВУ

Першы ўсесаюзны злёт лесарубаў і сплаўшчыкаў цэнтральных і паўднёвых раёнаў СССР шле вам, кіраўнікам Ордэнаноснай БССР, палкае пролетарскае прывітанне.

Пад вашым непасрэдным і штодзённым кіраўніцтвам сплаўшчыкі Ордэнаноснай Беларускай рэспублікі атрымалі бліскучую перамогу і вышлі ў першыя рады па выкананню плана сплава і лесазагатовак.

Усесаюзны злёт запэўняе вас, што пад выпрабаваным кіраўніцтвам слаўнай комуністычнай партыі і яе правадыра нашага любімага і мудрага таварыша **Сталіна** лесарубы і сплаўшчыкі ў далейшым яшчэ вышэй падымуць сцяг стаханаўскага руху і на вопыце лепшых ударнікаў тт. **Туфара Сцяпана, Іванова Аляксея, Бакача Антона, Міцкевіча Івана** будуць з дня ў дзень множыць рады стаханаўцаў у лесе і даб'юцца, каб наша лясная прамысловасць вышла ў першыя рады соцыялістычнай прамысловасці Совецкага Саюза.

Няхай жыве Комуністычная партыя большэвікоў і яе кіраўнік і арганізатар соцыялістычных перамог, наш любімы і дарагі таварыш **Сталін!**

Няхай жыве Ордэнаносная БССР!

ПРЭЗІДЫУМ ЗЛЕТА.

Чатырнаццаты пункт сталінскага статута

У сваёй прамове на прыёме калгасніц-ударніц бурачных палёў таварыш **Сталін** даў яркую характарыстыку становішчу працоўнай сялянкі, у якім яна знаходзілася раней і зараз.

«У самой справе, — сказаў таварыш **Сталін,** — калі падумаць, што прадстаўлялі сабой жанчыны раней, у старыя часы? Пакуль жанчына была ў дзяўчатах, яна лічылася, так сказаць, апошняй з працоўных. Працавала яна на бацьку, працавала, не пакладаючы рук, і бацька яшчэ папракаў: «Я цябе кармлю». Калі яна станавілася замужняй, яна працавала на мужа, працавала так, як яе прымушаў працаваць муж. І муж яе зноў-жа папракаў: «Я цябе кармлю». Жанчына ў вёсцы была апошняй з працоўных. Зразумела, што ў такіх умовах гераіні працы сярод жанчын-сялянак не маглі з'явіцца. Праца лічылася тады праклёнам для жанчын, і яна яе пазбягала ўсімі спосабамі».

Марыя Дземчэнка, беларускія ... **Зоя Рачок, Быкоў-** ...

Прывядзем некалькі фактаў.

Зацяжарыла калгасніца арцелі «Чырвоны бераг», Аршанскага раёна, **Войтава Алеся.** Прышоў час, калі яна па закону павінна была пайсці ў адпачынак. Але Войтава працавала да апошняга дня. Роды ў тав. Войтавай прайшлі вельмі дрэнна. Яна вось ужо другі месяц ляжыць хворай. Ні праўленне, ні старшыня калгаса т. Войтавай ніякай дапамогі не аказваюць. Цяжарныя калгасніцы з арцелі «Чырвоная горка», Каса... невіцкага сельсовета, Дрыбінска... га раёна, **Халодзіна Таццяна, Арлоўская Таццяна, Пушкіна Насця, Клекава Еўдакія** і **Клекава Кацярына** працавалі да апошняга дня родаў. Або вось яшчэ адзін абураючы факт. Калгасніца арцелі «Новае жыццё», Сцебскага сельсовета, Парыцкага раёна, **Пашкевіч Анастасія** працавала да апошняга дня родаў зусім хворай. Просьбы яе мужа аб неабходнасці адправіць Анастасію ў больніцу былі спатканы старшынёй калгаса з насмешкай. Толькі праз пяць гадзін была прадастаўлена пад-...

Уручэнне ордэнаў гераіням калгаснай працы

на пасяджэнні прэзідыума ЦВК Саюза ССР

На адбыўшымся ўчора пад старшынствам М. І. Калініна пасяджэнні прэзідыума ЦВК Саюза ССР уручаны ордэны жанчынам-пяцісотніцам, якія сваёй настойлівай працай дабіліся высокага ўраджаю цукровых буракоў.

Многа герояў бачыла зала пасяджэнняў Прэзідыума ЦВК, але ў ёй ніколі яшчэ не было такой колькасці гераінь, удастоеных вышэйшай узнагароды Совецкага Саюза. Жанчыны, якія паднялі барацьбу за высокую прадукцыйнасць калгасных і соўгасных палёў і даказалі па справе тую вялікую сілу, якую прадстаўляе жанчына ў Совецкай краіне, сядзяць вакол вялікага стала.

Тав. Уншліхт аглашае імёны ўзнагароджаных. Адна за другой да стала старшыні падыходзяць знатныя калгасніцы, гераіні працы. Вось падыходзіць да Міхаіла Іванавіча «галоўны запявала» пяцісотніц Марыя Дземчанка. Ёй першай уручаецца ордэн і абвяшчаецца падзяка рабоча-сялянскага ўрада.

Усхваляваная і радасная, яна гаворыць гарачую прамову.

— Ніколі ў сваім жыцці, — гаворыць яна, — я не думала насіць ордэн Леніна. Гэты ордэн я зарабіла сваёй працай і, прымаючы яго, я, як і іншыя дзяўчаты, буду з яшчэ большым энтузіязмам змагацца за тое, каб у будучым годзе не толькі асобныя звенні, але ўсе брыгады, усе калгасы далі не менш 500 цэнтнераў буракоў з гектара.

Заканчваючы сваю прамову, Дземчанка ўсклікае:

— Хай жывуць нашы правадыры! Хай доўгія гады жыве наш любімы Іосіф Вісарыёнавіч **Сталін!**

І як толькі змоўклі дружныя апладысменты ў гонар таварыша Сталіна, да стала падышла баявая сяброўка Дземчанкі — Марына Гнаценка, а ўслед за ёю Ганна Дзянісаўна Кашавая. Пажылая жанчына, адчуўшая ў мінулым шмала гора, нягод і зняваг, са слязамі, выступіўшымі на вачах, у кароткіх і простых словах гаворыць аб тым шчасці, якое ёй удалося адчуць на старасці гадоў.

— Ці-ж я думала, — гаворыць

МАРЫЯ ДЗЕМЧАНКА

яна, — што дажыву да гэтага шчасця?

Аб вялікай радасці, перапоўніўшай сэрцы, аб партыі, урадзе, аб мудрым і вялікім Сталіне, які адкрыў жанчыне дарогу да шчаслівага і роўнапраўнага жыцця, гавораць і іншыя калгасніцы: Хрысціна Байдыч, Марына Глоба, Ірына Літвінава, Наталья Дадыкіна, Елена Кулік, Аляксандра Сакольвяк, Марыя Удод і Аляксандра Фролава.

Зараз кожная жанчына, — гаворыць Хрысціна Байдыч, — ведае сабе цану. Цяпер ніхто на нас не крычыць і не папракае: ні муж, ні бацька. Правільна сказаў таварыш Сталін: перад працаднямі ўсе роўныя.

Атрымоўваючы знак вышэйшай адзнакі, знатныя калгасніцы абавязуюцца ў будучым дабіцца яшчэ больш высокіх рэзультатаў у сваёй працы. Выражаючы думку ўзнагароджаных, Елена Кулік заяўляе:

— Даю слова таварышу Сталіну і ўсім правадырам партыі, што ў 1936 годзе я буду працаваць яшчэ лепш і плацатворней. Я раскажу ўсім калгасніцам аб тым, што я бачыла і адчула тут, у Маскве, нашай сталіцы; я буду гаварыць ім аб тым, каб ішлі яны па таму шляху, па якому цвёрда іду я.

Уручыўшы ордэны, Міхаіл Іванавіч гаворыць кароткую прамову.

Бывае і так, што жанчына іграе выдатную палітычную ролю, а муж яе з'яўляецца радавым грамадзянінам. У гэтым заключаецца ў нас сапраўднае роўнапраўе жанчын з мужчынамі, роўнапраўе, якога няма і не можа быць ні ў адной капіталістычнай дзяржаве. Сёнешняй высокай узнагародзе жанчын-калгасніц радуюцца не толькі жанчыны Совецкага Саюза.

Вы звярніце ўвагу: з 39 узнагароджаных 38 — жанчыны. І ўзнагароджаны яны за работу на адным з труднейшых участкаў сельскай гаспадаркі — за ўзорную работу па павышэнню ўраджайнасці цукровых буракоў. А гэта той фронт, дзе мы цэлы рад гадоў адставалі. І не выпадкова, што мы ўзнагароджваем жанчын увосень 1935 г.: 1935 г. з'яўляецца рэкордным годам па ўраджайнасці буракоў не толькі ў наш рэволюцыйны час; гэты год апярэдзіў і дарэволюцыйны час. А што гэта азначае? Гэта азначае, што жанчыны ўзяліся па-сапраўднаму за справу. І вось сёння — дзень урачыстасці жанчын.

Можна без усякага сумнення сказаць, што калі жанчыны возьмуцца таксама моцна за справу на ўсіх астатніх участках нашай работы, то няма ніякіх сіл у свеце, якія маглі-б перамагчы Совецкі Саюз.

Яшчэ раз вітаю вас і спадзяюся, што гэта ўзнагарода ўвальье ў вас новыя сілы і падштурхне дзесяткі і сотні тысяч жанчын на новую энергічную работу, на новыя дасягненні, на новыя перамогі. **(Шумныя, працяглыя апладысменты.** Воклічы: **«Няхай жыве ўсесаюзны стараста таварыш Калінін! Няхай жыве наш родны таварыш Сталін! Няхай жыве таварыш Молатаў! Няхай жыве наш слаўны нарком таварыш Варашылаў! Няхай жыве наш таварыш Мікаян!»).**

***

На тым-жа пасяджэнні прэзідыум ЦВК Саюза ССР заслухаў даклады Кіеўскага і Варонежскага аблвыканкомаў аб праходжанні скарг працоўных у советах і выканкомах. У спрэчках па дакладах прынялі ўдзел: тт. Уншліхт, Хацкевіч, Кіселеў, Раброў (інструктар ЦВК Саюза), Ершоў (Камісія Совецкага Кантролю) і Томберг (загадчыца бюро скарг Варонежскага аблвыканкома).

ПРАМОВА М. І. КАЛІНІНА

— Таварышы, дазвольце павін-...

...тым надзвычай добра расказвае...

ІНЦЫДЭНТЫ У ЛІВОРНО І У ГЕНУІ

РЫМ, 12 лістапада. (БЕЛТА). 7 лістапада ў Ліворно траім совецкім грамадзянам, якія адмовіліся ў адным з магазінаў купіць паказаны ім тавар, некалькімі асобамі было прапанавана следаваць за імі ў паліцэйскае ўпраўленне. Аднак, прыблізна праз поўгадзіны ўлады вымушаны былі заявіць, што «здарылася непаразуменне», і прасілі «лічыць інцыдэнт вычарпаным».

У Генуі 8 лістапада чатырох совецкіх грамадзян, нездаволеных паказанымі ім у магазінах таварамі, нагналі на вуліцы уласнік магазіна і яго прыказчыкі і пачаліся збіваць іх, абвінавачваючы ў тым, што яны адмовіліся купляць тавары італьянскага паходжання. Збіванне прадаўжалася ў прысутнасці паліцэйскага, які аставаўся зусім безудзельным да ўсяго, што адбывалася.

У замежных колах Рыма гэтыя інцыдэнты выклікалі вялікае ўзбуджэнне, бо яны ставяць пад пагрозу магчымасць спакойнага прабывання іншаземцаў у Італіі.

Паўпрэд СССР у Італіі тав. Штэйн заявіў італьянскаму ўраду пратэст па поваду гэтых інцыдэнтаў.

ПЕРАД ВЫБАРАМІ Ў АНГЛІЙСКІ ПАРЛАМЕНТ

ЛОНДАН, 10 лістапада. (БЕЛТА). 14 лістапада ў Англіі адбудуцца парламенцкія выбары. Трэба будзе выбраць 615 членаў палаты абшчын.

На выбарах фігуруюць 1.346 кандыдатур, у тым ліку: кансерватараў 513; ліберал-нацыяналістаў 45; нацыянал-лейбарыстаў 20; лейбарыстаў 551; незалежнай рабочай партыі 17; лібералаў (уключаючы групу Лойд-Джорджа) — 155; комуністаў — 2 і інш.

***

Кансерватары на чале з Балдуінам, ліберал-нацыяналісты на чале з Саймонам, нацыянал-лейбарысты на чале з Макдональдам і 17 другіх кандыдатаў ствараюць блок прыхільнікаў нацыянальнага ўрада.

Блок прыхільнікаў нацыянальнага ўрада меў да гэтуль у палаце абшчын большасць у 412 галасоў.

***

Комуністычная партыя Англіі выставіла дзве кандыдатуры — ва Ўсходнім Рондзе (Уэлс) і ў Заходнім Файфе (Шатландыя).

Ва Ўсходнім Рондзе выстаўлена кандыдатура **Гары Політа.** У 1933 годзе на дадатковых выбарах у палату абшчын за кандыдата компартыі ва Ўсходнім Рондзе было падана 11.228 галасоў. У Заходнім Файфе компартыя выставіла кандыдатуру **Галахера.** На ўсеагульных выбарах у 1931 годзе за кандыдата компартыі ў Заходнім Файфе было падана 6.829 галасоў. Ва Ўсходнім Рондзе паміма кандыдатуры компартыі фігуруе толькі кандыдатура лейбарысцкай партыі. У Заходнім Файфе апрача кандыдатуры компартыі фігуруюць кандыдатура кансерватыўнай партыі і кандыдатура лейбарысцкай партыі.

БЫЛЫ КАРОЛЬ ГРЭЦЫІ ВАРОЧАЕЦЦА Ў АФІНЫ

АФІНЫ, 12 лістапада. (БЕЛТА). Афіцыяльна паведамляецца, што прыбыццё былога караля Грэцыі Георга ў Афіны намечана на 24 лістапада. Па дарозе ў Грэцыю Георг спынецца ў Парыжы і Рыме. Грэчаскімі ўладамі прыняты надзвычайныя меры аховы. Дамы, міма якіх кароль будзе праязджаць, будуць пад асаблівым наглядам паліцыі. Паліцыя ўжо затрэбавала спісы асоб, якія жывуць у гэтых дамах. Забараняецца таксама кідаць з вокан кветкі і іншыя рэчы ў часе праезду караля. Праведзены папярэднія масавыя арышты.

Магутная антываенная дэманстрацыя ў Парыжы

ПАРЫЖ, 12 лістапада. (БЕЛТА). Учора ўрачыста адсвяткавана гадавіна перамір'я ў сусветнай вай-... ...та» шэствіе былых франтавікоў, якія далучаюцца да народнага антыфашысцкага фронта. Шырачэз-...

працоўных. Працавала яна на бацьку, працавала, не пакладаючы рук, і бацька яшчэ папракаў: «Я цябе кармлю». Калі яна станавілася замужняй, яна працавала на мужа, працавала так, як яе прымушаў працаваць муж. І муж яе зноў-жа папракаў: «Я цябе кармлю». Жанчына ў вёсцы была апошняй з працоўных. Зразумела, што ў такіх умовах гераіні працы сярод жанчын-сялянак не маглі з'явіцца. Праца лічылася тады праклёнам для жанчын, і яна яе пазбягала ўсімі спосабамі».

Марыя Дземчэнка, беларускія стаханаўкі **Зоня Рачок, Быкоўская Сцепаніда, Кавалёва Аудоцця** і многія іншыя з'яўляюцца жывым прыкладам таго найвялікшага перавароту, які адбыўся ў калгаснай вёсцы за апошнія гады. Жанчынам перамога калгаснага ладу дала не толькі вызваленне з безвыходнасці дробнай аднаасобнай гаспадаркі, але і сапраўднае роўнапраўе з мужчынамі ў сям'і.

Нашы жанчыны калгаснай вёскі па праву ганарацца тымі сотнямі працадзён, якія яны выпрацавалі нароўні з мужчынамі. Яны ганарацца тым, што яны не горш за мужчын кіруюць звеннямі, брыгадамі, калгасамі, сельсоветамі і т. д. Калгасны лад, пакончыўшы з адсталасцю дробнай сялянскай гаспадаркі, разам з гэтым знішчыў аснову прыгнечання жанчыны.

Мільёны калгасніц ужо сёння адчуваюць плады добрасумленнай працы ў калгасе. Па меры росту колькасці ясляў, дзіцячых пляцовак, дзіцячых садоў, па меры росту новага сацыялістычнага быту ў вёсцы, жанчыны-калгасніцы ўсё больш і больш вызваляюцца ад хатніх клопатаў. Жанчыны-калгасніцы на справе пераканаліся ў тым, якімі бацькаўскімі клопатамі акружаюць іх наша партыя, правадыр народу любімы **Сталін.**

Па асабістай ініцыятыве таварыша **Сталіна** другі з'езд калгаснікаў-ударнікаў прыняў спецыяльны пункт аб вызваленні жанчын ад работы за месяц да родаў і месяц пасля родаў з захаваннем за імі аплаты ў палавінным размеры сярэдняй выпрацоўкі імі працадзён. Гэта прапанова правадыра партыі была сустрэта мільёнамі калгасніц і калгаснікаў з найвялікшым адабрэннем.

Класавыя ворагі, іх агенты — апартуністы ўсякімі шляхамі імкнуцца сарваць рашэнні партыі і ўрада аб ільготах для жанчын-калгасніц, адабраць прадастаўленыя ім пралетарскай дзяржавай правы.

Шматлікія пісьмы з калгасаў гавораць аб тым, што ва многіх раёнах яўна парушаюць 14 пункт статута аб вызваленні цяжарных жанчын ад работы.

...аказваюць. Цяжарныя калгасніцы з арцелі «Чырвоная горка», Кажаневіцкага сельсовета, Дрыбінскага раёна, **Халодзіна Таццяна, Арлоўская Таццяна, Пушкіна Насця, Клекава Еўдакія** і **Клекава Кацярына** працавалі да апошняга дня родаў. Або вось яшчэ адзін абураючы факт. Калгасніца арцелі «Новае жыццё», Сцебскага сельсовета, Парыцкага раёна, **Пашкевіч Анастасія** працавала да апошняга дня родаў зусім хворай. Просьбы яе мужа аб неабходнасці адправіць Анастасію ў больніцу былі спатканы старшынёй калгаса з насмешкай. Толькі праз пяць гадзін была прадастаўлена падвода, але ўжо было позна. Анастасіі не стала.

У гэтых антысавецкіх дзеяннях вінаваты не толькі старшыні і праўленні калгасаў. Не меншую адказнасць павінны панесці і кіраўнікі раённых зямельных арганізацый, якія не ўзялі пад свой асабісты кантроль рэалізацыю такога важнейшага пункта сталінскага статута сельскагаспадарчай арцелі.

Падобнае беззаконне можа здарыцца толькі там, дзе кіраўнікі партыйных і савецкіх арганізацый не лічаць сваім пярвейшым абавязкам штодзенна правяраць ход ажыццяўлення статута, не вядуць барацьбы з малейшымі яго парушэннямі.

Правядзенне ў жыццё 14 пункта статута, як і ўсяго сталінскага статута сельскагаспадарчай арцелі,—гэта пытанне аб умацаванні калгаснага ладу. Ніякага патурання, ніякага лібералізма да парушальнікаў статута не можа быць і не будзе дапушчана.

Журнал ЦК ВКП(б) «Крестьянка», Наркамзем СССР, Наркамат аховы здароўя РСФСР і Наркамат асветы РСФСР праводзяць рэйд праверкі выканання пунктаў сталінскага статута ў адносінах водпускаў па цяжарнасці, арганізацыі дапамогі пры родах і абслугоўвання дзяцей калгасніц у калгасных яслях, садах і пляцоўках.

Жаночыя журналы, раённы друк, зямельныя органы, органы аховы здароўя і народнай асветы, калгасны насценны друк, урачы, усе медыцынскія работнікі на вёсцы, дашкольныя работнікі, настаўнікі, селькоры, усе маткі-калгасніцы павінны ўключыцца ў гэты рэйд. Яны павінны праверыць, як пастаўлена справа аховы мацеры і дзіцяці ў калгасах, як калгас дапамагае мацярам у выхаванні дзяцей, як ён клапоціцца аб дзіцячых яслях, пляцоўках і садах.

Справа гонару ўсіх добрасумленных калгаснікаў і калгасніц прыняць актыўны ўдзел у праводзімым рэйдзе і па-большэвіцку змагацца за рэалізацыю сталінскага статута калгаснага жыцця, за ўмацаванне здароўя калгасніц-мацярэй, за камуністычнае выхаванне дзяцей.

БЕЛАРУСЬ ВЫКАНАЛА ПЛАН ПАСТАВАК БУЛЬБЫ

МЕНСК. 12. **(Інф. «Праўды»).** Беларусь выканала план абавязковых паставак бульбы. Здана 683 тысячы тон — на 130 тысяч тон больш, чым у мінулым годзе. Адгрузка 250 тысяч тон бульбы Ленінграду закончана. Загатоўкі бульбы прадаўжаюцца.

...ры! Хай доўгія гады жыве наш любімы Іосіф Вісарыёнавіч **Сталін!**

І як толькі змоўклі дружныя апладысменты ў гонар таварыша Сталіна, да стала падышла баявая сяброўка Дземчанкі — Марына Гнаценка, а ўслед за ёю Ганна Дзянісаўна Кашавая. Пажылая жанчына, адчуўшая ў мінулым нямала гора, нягод і знявагі, са слязамі, выступіўшымі на вачах, у кароткіх і простых словах гаворыць аб тым шчасці, якое ёй удалося адчуць на старасці гадоў.

— Ці-ж я думала, — гаворыць у сваей працы. Выражаючы думку ўзнагароджаных, Елена Кулік заяўляе:

— Даю слова таварышу Сталіну і ўсім правадырам партыі, што ў 1936 годзе я буду працаваць яшчэ лепш і плаціцьворней. Я раскажу ўсім калгасніцам аб тым, што я бачыла і адчула тут, у Маскве, нашай сталіцы: я буду гаварыць ім аб тым, каб ішлі яны па таму шляху, па якому цвёрда іду я.

Уручыўшы ордэны, Міхаіл Іванавіч гаворыць кароткую прамову.

ПРАМОВА М. І. КАЛІНІНА

— Таварышы, дазвольце павіншаваць вас з атрыманнем высокай узнагароды. Гэтая ўзнагарода даецца ў нас толькі ў выключных выпадках. І гэта пасяджэнне прэзідыума ЦВК Саюза ССР з'яўляецца пасяджэннем выключным: узнагароджваюцца жанчыны — калгасніцы, работніцы соўгасаў за іх паспяховую, выключную работу.

Жанчыны прымалі ўдзел у нас і ў рэвалюцыйнай рабоце, і ў самой рэвалюцыі. Але гэта былі адзіночкі, асобныя выключныя натуры. Сёнешні дзень з'яўляецца асабліва паказальным у тых адносінах, што на гістарычную арэну, на палітычную сцэну ўступаюць жанчыны, так сказаць, з самых нізоў — жанчыны сялянкі, калгасніцы.

Не буду гаварыць аб мінулым нашай жанчыны-сялянкі. Аб гэтым надзвычай добра расказвае наша літаратура і не толькі паслярэвалюцыйная, але і дарэвалюцыйная. Сёнешні прыклад з'яўляецца, бадай, найбольш наглядным прыкладам таго, што толькі сацыялізм, толькі сацыялістычная дзяржава можа сапраўды паставіць жанчыну нараўне з мужчынай. Няма-ж і не можа быць роўнапраўя між мужчынай і жанчынай ва ўмовах капіталістычнага ладу. Вы вазьміце самую ліберальную канстытуцыю самай дэмакратычнай буржуазнай дзяржавы, і вы пераканаецеся, што жанчына там няроўнапраўная, што там яна з'яўляецца хатняй гаспадыняй. У нас жанчына поўнапраўная. Хатнімі гаспадынямі ў нас бываюць вельмі часта і мужчыны. Ёсць нямала выпадкаў, калі жонка зарабляе 300, 400, 500 руб., а муж зарабляе 150 рублёў.

...лінін! **Няхай жыве наш родны таварыш Сталін! Няхай жыве таварыш Молатаў! Няхай жыве наш слаўны нарком таварыш Варашылаў! Няхай жыве наш таварыш Мікаян!»).**

* * *

На тым-жа пасяджэнні прэзідыум ЦВК Саюза ССР заслухаў даклады Кіеўскага і Варонежскага аблвыканкомаў аб праходжанні скарг працоўных у саветах і выканкомах. У спрэчках па дакладах прынялі ўдзел: тт. Уншліхт, Хацкевіч, Кісялёў, Раброў (інструктар ЦВК Саюза), Ершоў (Камісія Савецкага Кантролю) і Томберг (загадчыца бюро скарг Варонежскага аблвыканкома).

Як з дакладаў, так і са спрэчак высветлілася, што, хоць у сістэме праходжання і разбору скарг працоўных у выканкомах наглядаецца некаторае паляпшэнне, усё-ж на месцах ёсць нямала выпадкаў бюракратычных, бяздушных адносін да працоўных-скаржнікаў. Гэта асабліва адносіцца да Варонежскай вобласці, дзе работа са скаргамі была крайне запушчана і перадаверана другарадным работнікам. Прэзідыум аблвыканкома ўдзяляў скаргам вельмі мала ўвагі. Прыём скаржнікаў быў неарганізаваны. Разгляд скарг і вынясенне па іх рашэнняў зацягваліся на недапушчальна доўгія тэрміны.

Для выпрацоўкі пастановы па дакладах аблвыканкомаў Прэзідыумам ЦВК створана камісія пад старшынствам т. Уншліхта.

ЭКСКУРСІЯ СТАХАНАЎЦАЎ У КРЭМЛЬ

Учора лепшыя стаханаўцы краіны, якія прыехалі ў сталіцу на Кастрычніцкія святы, зрабілі экскурсію ў Крэмль. Экскурсанты ўтварылі тры групы: у адной — дэлегацыя Данбаса на чале з Аляксеем Стаханавым, у другой — ткачыхі Еўдакія і Марыя Вінаградавы і госці з Ленінграда, у трэцяй — ударнікі Маскоўскай вобласці і Украіны.

Госці ў суправаджэнні экскурсаводаў з вялікім інтарэсам аглядвалі збройную палату, сабор, «царь - колокол», «царь - пушку», крамлёўскія пляцы.

Група маскоўскіх і ўкраінскіх стаханаўцаў: ткачыхі Канавіна, Калесіна і Глазунова з Ногінска, Куўшынава з Орэхава, кіеўскія рабочыя Лукашэвіч, Пехцераў і Васюцінскі, калгасніца Семенок, прадстаўнік харкаўскай дэлегацыі Чарнюк і суправаджаўшыя іх студэнтка Індустрыяльна-педагагічнага інстытута імя Лібкнехта Ігошына, супрацоўнік турысцкай станцыі педагог Конанава і прадстаўнік кастрычніцкай камісіі Варфаламееў мелі незвычайную сустрэчу з тт. Сталіным і Орджанікідзе.

З хваляваннем і захапленнем стаханаўцы расказваюць:

«Пасля агляду збройнай палаты мы накіраваліся да «царь-пушки». Ля самай «пушки» нечакана сустракаем т. Орджанікідзе. Мы яго адразу пазналі і падышлі да яго. Хтосьці сказаў: «Мы стаханаўцы-дэлегаты ў сталіцу». Тав. Орджанікідзе цёпла з намі прывітаўся, кожнаму паціснуў руку і кожнаму прадставіўся: «Серго Орджанікідзе».

У нашай дэлегацыі выдзялялася старая, заслужаная ткачыха Глухоўскай фабрыкі т. Канавіна. Ёй 71 год, і з іх яна 61 год працуе ткачыхай. Тав. Орджанікідзе запытаў нашу бабульку, як мы яе завем, — «Дзе працуеце?».

— На Глухоўскай працую, мне больш 70 гадоў, а я ўсё працую, тку шоўк на парашуты...

Тав. Орджанікідзе адабрыцельна паківаў галавою і, усміхаючыся, сказаў:

— Вінаградава — маладая, а пабівае?!

Канавіна паглядзела лукава і гаворыць:

— І ў нас знойдуцца такія, якія іх паб'юць.

— Не сумняваюся, не сумняваюся, — прагаварыў т. Орджанікідзе.

Да яго звярнулася т. Канавіна:

— Дзе-б мне Сталіна пабачыць? Калі я Сталіна не бачыла, што я буду дома гаварыць, як вярнуся? Мне-б паглядзець яго, потым магу і паміраць...

— Убачыш яшчэ, убачыш, — супакоіў бабулю т. Орджанікідзе, развітаўся з намі і пашоў.

Мы затрымаліся крыху ля «царь-пушки», паслухалі тлумачэнні і накіраваліся далей, да «царь-колокола». Раптам бачым, улева па пляцы вяртаецца т. Орджанікідзе. Праз мінуту пад'язджае аўтамабіль, паблізу т. Орджанікідзе, ён спыняецца і з яго выходзіць таварыш Сталін. У шэрым шынелі, такім, якім мы прывыклі бачыць яго на фатаграфіях. Убачыўшы таварыша Сталіна, нас усіх ахапіла хваляванне. І мы пачалі з усіх сіл апладзіраваць. Мы спыніліся і не маглі рушыць ні на крок далей. Таварыш Сталін і Орджанікідзе накіраваліся да нас.

Мы дружна прывіталіся з таварышам Сталіным, а наша бабуля падышла да яго, моцна паціснула руку і гаворыць:

— Бацюшкі, нарэшце-то я ўбачыла нашага мудрага, вялікага...

Ад радасці яна не магла гаварыць. Таварыш Сталін усміхнуўся і, паціскаючы руку старой, прамовіў. «Дабро якое! Самы звычайны чалавек...».

Тав. Канавіна са слязамі на вачах гаворыць:

— Цяпер і паміраць можна.

Таварыш Сталін адказаў ёй:

— Чаго вам паміраць?! Вы папрацуеце, хай паміраюць іншыя...

Усе мы акружылі таварыша Сталіна цесным кальцом і горача яму апладзіравалі. Таварыш Сталін пакланіўся нам, развітаўся і пашоў, а мы доўга глядзелі яму ўслед і хлопалі. А бабуля, поўная радасці, закрычала: «Цяпер я памаладзела, ногі лягчэй сталі хадзіць».

Пад уражаннем незабыўнай сустрэчы стаханаўцы ўчора паехалі з Масквы. Ім ёсць аб чым расказаць дома!

БЫЛЫ КАРОЛЬ ГРЭЦЫІ ВАРОЧАЕЦЦА Ў АФІНЫ

АФІНЫ, 12 лістапада. (БЕЛТА) Афіцыяльна паведамляецца, што прыбыццё былога караля Грэцыі Георга ў Афіны намечана на 24 лістапада. Па дарозе ў Грэцыю Георг спынецца ў Парыжы і Рыме. Грэчаскімі ўладамі прыняты надзвычайныя меры аховы. Дамы, міма якіх кароль будзе праязджаць, будуць пад асаблівым наглядам паліцыі. Паліцыя ўжо затрабавала спісы асоб, якія жывуць у гэтых дамах. Забараняецца таксама кідаць з вокан кветкі і іншыя рэчы ў часе праезду караля. Праведзены папярэднія масавыя арышты.

Магутная антываенная дэманстрацыя ў Парыжы

ПАРЫЖ, 12 лістапада. (БЕЛТА). Учора ўрачыста адсвяткавана гадавіна перамір'я ў сусветнай вайне. У 11 гадзін раніцы, пасля «мінуты маўчання», на плошчы Этуаль перад «магілай невядомага салдата» адбыўся парад войск. На парадзе прысутнічалі прэзідэнт рэспублікі, члены ўрада, прадстаўнікі сената і палаты дэпутатаў і інш.

Выключнай увагі заслугоўвае пачаўшаяся ў другой палове дня перад «магілай невядомага салдата» шэствіе быўшых франтавікоў, якія далучаюцца да народнага антыфашысцкага фронта. Шырачэзны праспект Елісейскіх палёў з краю ў край быў запоўнены дэманстрантамі і шматлікімі глядачамі. Усякі рух па вуліцах быў прыпынены. Плячом к пляччу цяснейшымі радамі на працягу паўтара гадзін ішлі калоны былых франтавікоў, цёпла вітаемыя шматлікімі глядачамі. Калоны дэманстрантаў прайшлі пад лозунгамі: «Далоў вайну!», «Няхай жыве народны антыфашысцкі фронт!»

АБ ЧЫМ ЗАБАРОНЕНА ПІСАЦЬ У ГЕРМАНІІ

ПАРЫЖ, 10 лістапада. (БЕЛТА). Газета «Парызер тагеблат», якая выходзіць у Парыжы, апублікавала са спасылкай на агенцтва «Інпрэс» вытрымкі з сакрэтных інструкцый, даных міністэрствам прапаганды уніфікаванаму германскаму друку.

«Забаронена паведамляць, што бяздзеючы завод Даймлера ў Карыендольфе прыступіў к пабудове танкаў».

«Забаронена разглашаць весткі ці пашыраць чуткі адносна аднаўлення ўмацаванняў, зрытых у свой час згодна прадпісанням версальскага дагавору».

«Ваеннае міністэрства патрабуе яшчэ раз і ў настойлівай форме, каб друк спыніў апублікаванне паведамленняў, якія асвятляюць пытанне аб пабудове ўмацаванняў у так званай «дэмілітарызаванай зоне».

«Няўмесна пісаць, што германскія інструктары і інжынеры служаць у абісінскай арміі. Забаронена паведамляць, што заводамі Сіменса адпраўлены ў Абісінію 25 інжынераў».

Наступная вытрымка з інструкцыі датычыць германа-польскіх адносін. Яна гаворыць: «Калі замежны друк будзе паведамляць аб мнімым ваенным дагаворы, заключаным паміж Германіяй і Польшчай, то германскі друк не павінен на гэта адгукацца нават у форме абвяржэння».

ВАЙНА У АБІСІНІІ

На здымку: абісінская пяхота на занятках поблізу Адыс-Абебы.

ЛОНДАН, 13 лістапада. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Абісініі, становішча каля Дага Бур (паўднёвы фронт) усё яшчэ няяснае. Абісінскі ўрад абвясціў, што каля пункта Анале, што за 48 кіламетраў на поўдзень ад Дага Бур, вяліся бaі. Матарызаваная часць італьянскіх войск у складзе танкаў і грузавікоў, якая знаходзілася каля гэтага пункта, пасля жорсткага бою з абісінскімі войскамі вымушана была адступіць. Чатыры танкі былі выведзены са строю. Абісінцы захапілі чатыры італьянскія грузавікі. Шэсць італьянскіх афіцэраў і многа італьянскіх каланіяльных салдат забіты. Радыёстанцыя ў Дага Бур працуе па-ранейшаму.

У Адыс-Абебе катэгарычна адмаўляюць італьянскія паведамленні аб тым, што султан правінцыі Ауса перайшоў на бок Італіі.

Заметкі аб партыйнай прапагандзе

ЗАНЯТКІ СКОНЧАНЫ... А ДАЛЕЙ?

За апошнія гады ў многіх партыйных арганізацыях вырашчаны кадры рабочых прапагандыстаў, якія без адрыву ад вытворчасці кіруюць гурткамі, школамі. Але многія прапагандысты — гэта вылучаныя райкомамі, гаркомамі камуністы, якія па роду сваёй работы не звязаны са сваімі слухачамі, сустракаюцца з імі толькі ў часы занятнаў.

Прапагандыст адказвае перад партыйнай арганізацыяй за выхаванне комуністаў. Яго прапаганда можа быць дзейснай толькі тады, калі ўвага слухачу і работа з слухачом не будзе абмежавана толькі рамкамі тых гадзін, якія вызначаны для заняткаў гуртка або школы.

Нашым прапагандыстам варта пачытаць успаміны старых рабочых аб рабоце тав. **Сталіна** ў Закаўказьі, каб павучыцца таму, як тав. **Сталін** выкарыстоўваў усякую магчымасць, каб правесці адпаведную прапагандысцкую работу сярод рабочых не толькі ў часы заняткаў гуртка.

Перад прапагандыстамі, якія не працуюць непасрэдна на вытворчасці, асабліва востра ўстае пытанне аб сувязі і дапамозе слухачу не толькі ў часы заняткаў. Між тым большасць прапагандыстаў абмяжоўваюць сваю сувязь з слухачамі толькі гадзінамі, вызначанымі для заняткаў Аб жыцці завода, асобнага слухача яны ведаюць толькі па зводках, якія ў лепшым выпадку дае ім партгабінет.

Гэтага безумоўна мала. Ад лічбаў са зводкі прапагандыст не можа ведаць жыцця, настрояў і запатрабаванняў сваіх слухачоў, а значыцца і не зможа ўзняць перад слухачамі вострыя, хвалюючыя пытанні, выкарыстаць багацейшыя матэрыялы завода, прадпрыемства ў сваёй прапагандысцкай рабоце.

Зусім не выпадкова выказваюць сваё нездаваленне слухачы гуртkоў па гісторыі партыі завода імя **Кірава.** Яны маюць патрэбу ў дапамозе прапагандыстаў па-за школай, а бачаць іх толькі ў часы заняткаў.

Такое становішча не толькі на заводзе імя Кірава. Мала, зусім мала такіх прапагандыстаў, якія арганічна звязаны з жыццём калектыва таго прадпрыемства, дзе яны вядуць прапагандысцкую работу, мала такіх прапагандыстаў, якія-б поўна і глыбока ведалі жыццё сваіх слухачоў па-за школай, якія-б імкнуліся высніць, што перашкаджае таму ці іншаму слухачу падрыхтавацца да заняткаў і дапамаглі-б яму ў гэтым.

Сувязь прапагандыста з заводам, з слухачамі не пастаўлена ў парадак дня работы партыйных камітэтаў. У планах работы парткомаў справаздачы прапагандыстаў — рэдкая з'ява.

Сувязь прапагандыста з слухачамі павінна быць сістэматычнай і заняць адно з асноўных месц у барацьбе за якасць палітыка-выхаваўчай работы сярод комуністаў.

ЧЫМ НЕЗАДАВОЛЕНЫ СЛУХАЧЫ

Я вучуся ў гуртку гісторыі партыі павышанага тыпу. За некалькі год вучобы ў партыйнай сетцы я навучыўся самастойна працаваць над кнігай. Але і зараз яшчэ цяжка бывае самому разбірацца ва ўсім матэрыяле.

Для лепшай падрыхтоўкі да заняткаў у нас арганізавана калектыўная прапрацоўка матэрыялаў. Але ў часе гэтай прапрацоўкі мы часта не ўмеем выбраць асноўныя пытанні тэмы і распрацаваць іх. Калі-б гэтай прапрацоўкай кіраваў падрыхтаваны таварыш, як наш прапагандыст тав. Штаркман, то яна была-б больш карыснай і заняткі праходзілі-б на больш высокім ідэйным узроўні.

Галоўная бяда ў тым, што нашага прапагандыста мы бачым толькі адзін раз у пяцідзёнку — у гадзіны заняткаў.

Слухачы нашага гуртка задаволены прапагандыстам Штаркманам. Ён добра ведае гісторыю нашай партыі, ясна і жыва выкладае кожную тэму. Але ён зусім не дапамагае слухачам у перыяд самастойнай падрыхтоўкі да заняткаў; зусім не цікавіцца і не ведае жыцця сваіх слухачоў.

ШНУРЭВІЧ.

Завод імя Кірава (Менск).

ПРАПАГАНДЫСТА БАЧЫШ ТОЛЬКІ НА ЗАНЯТКАХ

Большасць слухачоў нашага гуртка па гісторыі партыі не маюць навыкаў самастойнай работы над кнігай. Рэдка хто з нас канспектуе матэрыял, бо не ўмеем мы складаць канспектаў. На заняткі часта прыходзім непадрыхтаванымі. І таму на нашых занятках больш гаворыць прапагандыста. Ён павінна быць не толькі ў часы заняткаў, а і ў часы, калі слухачы самастойна рыхтуюцца да заняткаў. Калі я яшчэ месяц назад звярнуўся да свайго прапагандыста Карабана, каб ён дапамог мне ў складанні канспекта, то ён толькі абяцаў.

З прапагандыстам мы сустракаемся...

Даклад М. І. КАЛІНІНА

на ўрачыстым пасяджэнні ў Вялікім тэатры 6 лістапада 1935 г.

Таварышы, сёння мы можам павіншаваць сябе з поўнагоддзем совецкага ладу. **(Апладысменты)** Гэтым як-бы сімвалізуецца і ўзросшая магутнасць Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **(Апладысменты).**

Я не буду доўга спыняцца на ролі нашай краіны ў міжнароднай палітыцы. У даны момант яна асабліва відна шырокім масам працоўных. Кожнаму чалавеку зразумела, што яна выходзіць з сутнасці пролетарскага ладу. Возьмем барацьбу за мір. Ні адна капіталістычная краіна не змагаецца за мір так, як Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Прырода капіталістычнай дзяржавы вядзе да захвату, да падаўлення слабых народаў больш моцнымі. Ясна, што гаварыць аб міжнароднай устойлівасці, доўгім мірным сужыцці капіталістычных краін, не прыходзіцца.

Капіталістычнаму свету асабліва ненавісны Совецкі Саюз. Па нашаму адрасу нясуцца пагрозы як з Усхода, так і з Захада. Але-ж находжанне Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік пролетарскае, нязбалаванае і няспешчанае жыццём. Вы ведаеце, што бацькам нашага ладу з'яўляецца пролетарыят, а яго акушорамі былі наша партыя, яе правадыры Ленін і Сталін.

З'яўленне на свет пролетарскага дзіцяці, іначай першай совецкай дзяржавы, дзяржавы рабочых і працоўнага сялянства, выклікала радасць у свеце працоўных і шаленства, скрыгатанне зубоўнае ў капіталістычным лагеры. Першыя жадалі нованароджанаму здароўя, росту, сілы. Другія, зразумела, хацелі быць шчаслівымі іраламі. Але гэта ім не ўдалося. Я думаю, таварышы, гэта ім ніколі і не ўдасца. **(Апладысменты).**

Пад кіраўніцтвам Леніна, а потым Сталіна, Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік дасягнуў па совецкіх законах поўнагоддзя, што сёння і святкуюць народы нашай краіны. Трэба прызнацца, што, бадай, наша краіна з'яўляецца адзінай у свеце, дзе так рана наступае поўнагоддзе. **(Апладысменты).**

Паколькі развіццю Совецкага Саюза заўсёды спадарожнічалі небяспека і велізарныя труднасці ў мінулым, ясна, што пагрозы імперыялістаў у цяперашні час нас ужо моцна не палохаюць. За 18 год існавання наша краіна грунтоўна абстрэлена. Гэта зусім не значыць, што мы не павінны з яшчэ большай сілай узнімаць і ўмацоўваць абароназдольнасць сваёй радзімы.

Наша становішча сярод іншых краін, а таксама нашы дасягненні ў міжнароднай палітыцы ілюструюцца прысутнасцю Совецкага...

ўзняцця прадукцыйных сіл. Апрача таго, яна цягне за сабою палепшэнне работы органаў кіравання, рост арганізаванасці і, бяспрэчна, будзе спрыяць далейшаму тэхнічнаму прагрэсу.

Нельга таксама абыйсці маўчаннем поспехі вытворчасці сталі, пракату, каляровых металаў, золата. Хімія сустракае восемнаццатую гадавіну Вялікай пролетарскай рэволюцыі таксама вялікімі поспехамі.

Лёгкая прамысловасць зрабіла крок наперад. Цэлы рад фабрык значна павысіў сваю прадукцыйнасць і прыкметна палепшыў якасць прадукцыі. Лішнім будзе гаварыць аб поспехах харчовай прамысловасці, яны вядомы ўсім. Даволі напомніць аб значным росце здабычы рыбы і вырабу цукру. Наогул кажучы, харчовая прамысловасць зрабіла ў сябе поўную рэволюцыю. Але пра гэта я гаварыў тут, у Вялікім тэатры, у мінулым годзе.

Буйныя перамогі атрымала ў гэтым годзе наша сельская гаспадарка. Выканан план хлебанарыхтовак. Рад рэспублік — Таджыкістан, Грузія, Туркменія — выканаў план загатовак бавоўны. Ёсць усе падставы меркаваць, што план загатовак бавоўны будзе з поспехам выканан па ўсяму Саюзу. З такім-жа поспехам праходзяць і загатоўкі цукровых буракоў. Поспехі сельскай гаспадаркі з'яўляюцца рэзультатам агульнага працоўнага ўздыму калгасных мас, планамернага ўздзеяння партыі і ўрада на сельскагаспадарчую вытворчасць. Насычэнне палёў трактарамі, камбайнамі, прапашнікамі і іншымі сельскагаспадарчымі прыладамі, ...

яны ўсё глыбей укараняюцца ў свядомасць мас, узнімаючы ў іх пачуццё гордасці за нашу партыю, за нашу магутную радзіму. Ясна, што сталінскі лозунг «Кадры вырашаюць усё», сталінскія клопаты аб людзях з'яўляюцца магутным фактарам узняцця прадукцыйнасці працы як у прамысловасці, так і ў сельскай гаспадарцы.

Мне здаецца, што карэнні гэтага лозунга далі расліну, якая называецца стаханаўскай.

Гэты рух называецца па імені данбаскага шахцёра Алексея Стаханава, узняўшага сцяг барацьбы за павелічэнне прадукцыйнасці працы на базе параўнальна невялікіх рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў. Стаханаўскі рух зараз пашыраецца па ўсёй совецкай зямлі. У кожнай галіне народнай гаспадаркі знаходзяцца свае ініцыятары прымянення стаханаўскіх метадаў работы. Александр Бусыгін — у аўтатрактарнай прамысловасці; машыніст Крыванос — на чыгуначным транспарце; вічугская работніца Еўдакія Вінаградава — у тэкстыльнай прамысловасці; Нікалай Сметанін — у скурана-абутковай прамысловасці і т. д. У цэлым радзе галін народнай гаспадаркі рух стаханаўцаў ужо даў свае станоўчыя рэзультаты. На прыкладах стаханаўскага руху асабліва наглядна паказана, якая невычэрпная творчая сіла таіцца ў нетрах рабочага класа і ўсіх працоўных нашай краіны.

Стаханаўскі рух — гэта ўзнятая з нетраў рабочых барацьба за павелічэнне прадукцыйнасці. Кожнаму зразумела, што рацыяналізатарскія прапановы, больш ці менш значнае павелічэнне прадукцыйнасці на адным участку, ламае старую сістэму ўсяго працэсу вытворчасці, патрабуе новага прыстасавання ўсіх астатніх звенняў вытворчасці, а гэта ў сваю чаргу сустракае супраціўленне адстаючых людзей, якія не прыстасаваліся да новых умоў работы.

Стаханаўскі рух ёсць чыста совецкая форма барацьбы за павелічэнне прадукцыйнасці. Ён магчымы толькі ў соцыялістычнай дзяржаве, дзе рабочыя ўжо ў поўнай меры разумеюць, што дабрабыт усёй краіны і іх асабісты залежыць ад ступені інтэнсіўнасці і прадукцыйнасці іх працы. Ён немагчымы ва ўмовах капіталізма, дзе высокая прадукцыйнасць працы вядзе да крызісу, да беспрацоўя.

Задача партыі і ўсіх працоўных Совецкага Саюза — усямерна падтрымліваць і развіваць стаханаўскі рух. Велізарную дапамогу гэтаму руху могуць аказаць...

УДАРНІКІ-ВЫДАТНІКІ ЛЕСАРУБЫ І СПЛАЎШЧЫКІ У тав. ВАЛКОВІЧА

Учора, 13 лістапада, тав. **Валковіч** прыняў групу дэлегатаў усесаюзнага злёта ўдарнікаў-выдатнікаў лесарубаў і сплаўшчыкаў цэнтральных і паўднёвых раёнаў СССР. На прыёме прысутнічалі тт. **Кавальчук, Гершон, Гераўкер** і рад работнікаў ЦК, белбюро, краявых і абласных камітэтаў саюза лесу і сплаву, якія прымаюць удзел у рабоце ўсесаюзнага злёта.

Лесарубы і сплаўшчыкі тт. **Костылеў** (Чэрнігаўская вобласць), **Ларыкаў** (Заходняя вобласць), **Фёдараў** (Гомельская сплаўкантора), **Радзіеўскі** (Кіеўская вобласць) і **Ясінскі** (Данецкая вобласць) расказалі тав. Валковічу аб сваіх рэкордах, на якія натхніла іх комуністычная партыя.

— Па плану мая арцель сплаўшчыкаў Гомельскай сплаўканторы, — гаворыць брыгадзір арцелі т. **Фёдараў**, — павінна была сплавіць 20.000 раўметраў лесу, а мы ўжо сплавілі 40 тыс. раўметраў.

— Не дажыў-бы я да сёнешняга дня, — гаворыць далей тав. Фёдараў, — калі-б не совецкая ўлада. Галеча і бяспраўе палтачвалі сілы пры царскім ладзе. А зараз? Не гледзячы на свае 66 год і 48 год работы на сплаве, адчуваю сябе памаладзеўшым і хочацца жыць і жыць. Гэта таму, што жыццё стала вясёлае. Усяго зараз у мяне ўдосталь.

Аб новым, добрым жыцці, якое дала совецкая ўлада, гаварылі і ўсе астатнія выступаўшыя.

Тав. **Валковіч** задаў рад пытанняў выступаўшым, цікавячыся ўмовамі работы ў лесе і на сплаве, як пашыраецца іх выдатны вопыт сярод другіх лесарубаў і сплаўшчыкаў, станам культурнага абслугоўвання і інш.

Спатканы бурнымі апладысментамі, выступіў з вялікай прамовай тав. **ВАЛКОВІЧ.** У пачатку сваёй прамовы ён перадаў ад тав. **ГІКАЛО** палкае большэвіцкае прывітанне ўсім удзельнікам усесаюзнага злёта—знатным людзям краіны.

Тав. Валковіч расказаў прысутным аб тым, як былая адсталая акраіна царскай Расіі — зараз БССР, дзякуючы ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыцы, стала перадавой рэспублікай і заслужыла высокую ўзнагароду — ордэн Леніна.

Тав. Валковіч указаў на дрэнную пастаноўку культурна-масавай работы сярод лесарубаў і сплаўшчыкаў. Умовы адарванасці іх ад культурнага жыцця гарадоў і часта нават калгасаў абавязваюць профсаюзы сур'ёзна заняцца арганізацыяй культурнай работы сярод іх.

— Той факт, — гаворыць тав Валковіч, — што сярод дэлегатаў з'езда—гэтых перадавых людзей—і то ёсць 11 чалавек няграматных — з'яўляецца абвінавачаннем профсаюзных арганізацый.

Значнае месца ў сваёй прамове тав. Валковіч удзяліў пытанню класавай пільнасці.

— У лес, на плыты, — гаворыць тав. Валковіч, — імкнецца прабрацца класавы вораг, шпіён, бо там яму лягчэй утаіцца. Трэба ўмець распазнаваць ворага і своечасова яго выкрываць.

Тав. Валковіч зварачае ўвагу на неабходнасць беражных адносін да лесу, на поўнае скарыстанне механізмаў і інш.

Заключныя словы тав. Валковіча, накіраваныя да вялікага правадыра народаў тав. **СТАЛІНА**, пакрываюцца доўгімі незмаўкальнымі апладысментамі і крыкамі «ўра».

Старшыня Маскоўскага абласнога камітэта саюза т. **Зуеўскі** ад імя ўсіх прысутных падзякаваў тав. Валковіча за цёплы прыём у Менску, аказаны ўдзельнікам усесаюзнага злёта, і запэўніў яго, што лесарубы і сплаўшчыкі не спыняцца на дасягнутых поспехах, што яны пакажуць яшчэ большыя рэкорды і зробяць свой вопыт здабыткам шырокіх мас.

УСЕСАЮЗНЫ ЗЛЁТ УДАРНІКАУ ЛЕСАСПЛАВУ

Трэці дзень

На ранішнім пасяджэнні выступіў з дакладам аб рэзультатах спаборніцтва з паўночнымі раёнамі сакратар ЦК саюза лесасплаву цэнтральных і паўднёвых раёнаў СССР т. **Дорахаў.**

— Магутны росквіт соцыялістычнай прамысловасці, — гаворыць т. Дорахаў, — вызначыў хуткі рост тэхнічнага ўзбраення лясной прамысловасці, асабліва найбольш працаёмкія яе працэсы. У лес, на сплаўныя рэкі накіраваны тысячы трактараў, аўтамашын, плытавязальных машын. Пракладзены сотні кіламетраў вузкакалеек, на якіх курсуюць паравозы і мотавозы.

Стаханаўскі рух знайшоў жывы ... гаручага і гэтым значна знізіў сабекошт вырубкі. Сярэдні сабекошт перавозкі кубаметра па леспрамгасу складае 65 кап., на аўтакалоне-ж т. Бяссонава — 44 кап.

У спрэчках выступілі таксама тт. **Едыкіна** (Варонежскі абласны камітэт саюза), **Мансураў** (старшыня абласнога камітэта саюза Башкірыі), **Нікіцін** (Жытамірская аўтабаза), **Ткачук** (Беларускі камітэт саюза), **Борш** (старшыня Горкаўскага краявога камітэта саюза) і інш. Спрэчкі па дакладах закончыліся. У канцы вячэрняга пасяджэння з прамовай выступіў намеснік загадчыка прамысловага аддзела ЦК КП(б)Б т. **Гаршон.**

Чацверты дзень

ПРАПАГАНДЫСТА БАЧЫШ ТОЛЬКІ НА ЗАНЯТКАХ

Большасць слухачоў нашага гуртка па гісторыі партыі не маюць навыкаў самастойнай работы над кнігай. Рэдка хто з нас канспектуе матэрыял, бо не ўмеем мы складаць канспектаў. На заняткі часта прыходзім непадрыхтаванымі. І таму на нашых занятках больш гаворыць прапагандыст, менш выступаюць слухачы.

Мы са здавальненнем слухаем нашага прапагандыста тав. Карабана. Але толькі слухаем, а самі амаль не ўдзельнічаем у абгаварэнні тэмы.

Дапамога прапагандыста павінна быць не толькі ў часы заняткаў, а і ў часы, калі слухачы самастойна рыхтуюцца да заняткаў. Калі я яшчэ месяц назад звярнуўся да свайго прапагандыста Карабана, каб ён дапамог мне ў складанні канспекта, то ён толькі абяцаў.

З прапагандыстам мы сустракаемся толькі ў часы заняткаў. Жыццё слухачоў па-за школай яго не цікавіць і аб лепшай дапамозе прапагандыста мы толькі марым.

СОКАЛАЎ.

Завод імя Кірава (Менск).

Агляд друку

УСЛУЖЛІВЫ РЭДАКТАР

Надумаў рэдактар **парыцкай** газеты **«Ленінская перамога»** т. **Лашкевіч** дапамагчы сельсаветам і калгасам раёна ў іх барацьбе за высокую якасць валакна. Намер вельмі ўдзячны, бо асобныя калгасы сапраўды путаюцца пры ўстанаўленні нормы выпрацоўкі. Для гэтай мэты т. Лашкевіч накіраваўся ў калгас «Другая пяцігодка»; азнаёміўся з апрацоўкай ільну і ў выніку ў газеце за 29 кастрычніка з'явіліся на цэлым развароце прыкладныя нормы выпрацоўкі па першапачатковай апрацоўцы ільну, якія рэдакцыя, як узор, раіць усім калгасам раёна.

Чытаем пункт першы:

«Устанавіць, што кожная калгасніца або калгаснік павінны давадзіць да канца ўвесь працэс першапачатковай апрацоўкі, гэта значыць адзін рабочы дзень калгасніца будзе мяць, а на другі дзень трапаць намяты лён з тым, каб канчаткова завяршыць працэс апрацоўкі ільну і здаць яго брыгадзіру поўнасцю годным для здачы дзяржаве».

Ускладванне абавязкаў мяльшчыцы і трапальшчыцы на аднаго чалавека прыводзіць да марнай траты рабочага часу, бо ні адзін калгас не можа адначасова забяспечыць усіх мялкамі.

Штучна надуманае рэдакцыяй газеты «Ленінская перамога» злучэнне функцый можа толькі тармазіць апрацоўку ільну замест таго, каб стварыць усе ўмовы для бальшавіцкіх тэмпаў барацьбы за высокаякасны лён. Вось чаму супроць гэтай «парады» парыцкага рэдактара трэба з усёй сур'ёзнасцю папярэдзіць калгаснікаў.

На шкодны шлях стала рэдакцыя і пры рэкамендацыі калгаснікам прыкладных норм выпрацоўкі ў кілонумарах. Рэдакцыя распрацавала норму выпрацоўкі для трасты ніжэйшай, сярэдняй і вышэйшай якасці. Нормы распрацаваны вельмі дакладна, улічваючы нарастанне якасці і нумарнасці валакна. І пры гэтым рэдакцыя ўмудрылася нарабіць столькі памылак, што калгасы немінуча стануць перад патрэбнасцю разбазарваць працадні.

Для трасты сярэдняй якасці газета рэкамендуе ўстанавіць аплату за 8 кілаграмаў 15 нумара або за 120 кілонумараў 7,8 працадня. Для трасты вышэйшай якасці газета рэкамендуе аплаціць 7,8 працадня за 10 кілаграмаў 16 нумара або за 160 кілонумараў. Ці не ёсць гэта самы злачынны спосаб разбазарвання калгасных працадзён?

Надумаў т. Лашкевіч унесці свае папраўкі і да пастановы ўрада аб размеркаванні грашовых даходаў. У тых самых сваіх «парадах» ён піша:

«80 процантаў з атрыманых грошай за зданае ільновалакно будуць размеркаваны на працадні паміж калгаснікамі, працуючымі на ільне, у адпаведнасці з колькасцю і якасцю выпрацоўкі кожнага калгасніка і калгасніцы».

Каму патрэбна гэта парыцкая «отсебятина»? Усе калгаснікі і калгасніцы ведаюць, што грашовыя даходы калгаса, атрыманыя за здаўную дзяржаве прадукцыю ільну і канапель, паступаюць у агульны грашовы даход калгаса, які расходуецца, як гэта прадугледжана 12 пунктам Прыкладнага статута сельгасарцелі, паміж усімі калгаснікамі, і што паміж калгаснікамі, працуючымі па ільне, размяркоўваецца не ўся сума даходаў за лён, а толькі 85 проц. авансавых сум, якія атрымліваюцца паводле кантрактацыйнага дагавору. Навошта-ж было т. Лашкевічу выдумляць свае «парады»?

Услужлівы Лашкевіч нарабіў сваімі парадамі столькі памылак, што чым хутчэй адмовіцца ад іх рэдакцыя і раённыя арганізацыі, тым хутчэй калгасы Парыцкага раёна змогуць арганізаваць сваю працу сапраўды так, каб датэрмінова і высокаякасна выканаць свае абавязацельствы па ільну перад дзяржавай.

ці ў мінулым, ясна, што пагрозы імперыялістаў у цяперашні час нас ужо моцна не палохаюць. За 18 год існавання наша краіна грунтоўна абстрэлена. Гэта зусім не значыць, што мы не павінны з яшчэ большай сілай узнімаць і ўмацоўваць абараназдольнасць сваёй радзімы.

Наша становішча сярод іншых краін, а таксама нашы дасягненні ў міжнароднай палітыцы ілюструюцца прысутнасцю Савецкага Саюза ў Лізе нацый, заключэннем пактаў аб ненападзе і ўзаемным падтрыманні з радам краін, у тым ліку з такімі, як Францыя. З якога-б боку да гэтых фактаў не падыйсці, кожнаму ясна, што гэта ёсць рэзультат прызнання магутнасці нашай краіны.

Велізарную зацікаўленасць у масах зараз выклікае італа-абісінская вайна. Нашы адносіны да яе поўнасцю выказаны ў неаднаразовых выступленнях т. Літвінава ў Лізе нацый. Наш друк асвятляе яе адпаведным чынам, так што, я думаю, у мяне няма падставы спецыяльна спыняцца на гэтай тэме.

Што новага даў нам у жыцці восемнаццаты год пролетарскай рэвалюцыі?

Калі прыглядзецца да асаблівасцей гэтага года, то перш за ўсё кідаюцца ў вочы поспехі нашага чыгуначнага транспарту. Чыгуначны транспарт з'яўляецца адным з самых важных элементаў гаспадарчага жыцця краіны. На працягу раду гадоў ён тармазіў да пэўнай ступені паступальны рух нашай прамысловасці. У леташнім дакладзе на ўрачыстым пленуме Маскоўскага совета я ўказваў на тую выключную ўвагу, якую аддае Цэнтральны Камітэт партыі чыгуначнаму транспарту, і выказваў упэўненасць, што намаганні Цэнтральнага Камітэта партыі, бясспрэчна, дадуць свае станоўчыя рэзультаты. Гэта ўпэўненасць апраўдалася: вось ужо некалькі месяцаў чыгуначны транспарт не толькі выконвае, але і перавыконвае свае планы перавозак, што, зразумела, станоўча ўплывае на развіццё ўсёй гаспадаркі краіны.

Калі яшчэ нельга сказаць, што транспарт поўнасцю задавольвае патрэбы краіны, то ўсё-ж, паколькі лёд крануўся, можна не сумнявацца, што чыгуначнікі выканаюць свае абяцанні таварышу Сталіну і чыгуначны транспарт нароўні з перадавымі галінамі прамысловасці зойме падабаючае яму месца ў развіцці гаспадаркі і культуры совецкай краіны.

Другім важнейшым фактарам бягучага года я лічу барацьбу за рэнтабельнасць, якую разгарнула цяжкая прамысловасць. Гэта барацьба ўжо вышла за межы цяжкай індустрыі і пачынае ахапляць усю прамысловасць, пранікаючы і ў сельскую гаспадарку.

Барацьба за рэнтабельнасць, паміма непасрэдных матэрыяльных інтарэсаў, мае глыбокае прынцыповае значэнне. У процівагу капіталістычным стымулам, яна высоўвае новыя, уласцівыя толькі сацыялістычнаму ладу, спосабы

што план загатовак бавоўны будзе з поспехам выканан па ўсяму Саюзу. З такім-жа поспехам праходзяць і загатоўкі цукровых буракоў. Поспехі сельскай гаспадаркі з'яўляюцца рэзультатам агульнага працоўнага ўздыму калгасных мас, планамернага ўздзеяння партыі і ўрада на сельскагаспадарчую вытворчасць. Насычэнне палёў трактарамі, камбайнамі, прапашнікамі і іншымі сельскагаспадарчымі прыладамі, узросшая арганізаванасць калгасаў — усё гэта не магло не адбіцца на павышэнні ўраджайнасці і змяншэнні страт пры ўборцы.

Але паміма гэтых арганізацыйна-тэхнічных мерапрыемстваў выключна важную ролю ў развіцці і ва ўмацаванні калгаснага ладу адыграла пастанова 2-га ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў аб замацаванні за калгасамі зямлі на вечнае карыстанне. Гэта пастанова, бясспрэчна, зрабіла значны ўплыў на ступень ураджайнасці калгасных палёў.

На мясцах зараз адбываецца ўручэнне калгасам дзяржаўных актаў на вечнае карыстанне зямлёй — дакумента з акрэсленым планам зямлі, замацаванай за калгасам на вечныя часы. Гэта — выключна вялікая і цяжкая работа. Трэба-ж канчаткова размежаваць зямлю паміж калгасамі, урэгуляваць іх узаемныя спрэчкі і канчаткова зацвердзіць зямельныя ўчасткі за кожным калгасам. Гэта, паўтараю, вялікая і выключна важная палітычная работа. У калгасных масах яна выклікае новы прыліў творчай энергіі, яна ўмацоўвае аснову іх існавання. Адзін калгаснік бліскуча выказаў адносіны сялян да гэтага мерапрыемства совецкай улады. «Цяпер, — сказаў ён, — душа на месца ўстала». Лішнім будзе што-небудзь дадаваць да гэтых слоў калгасніка. Адно бясспрэчна, у гэтым годзе сельская гаспадарка ўзнялася яшчэ на адну ступень. І як-бы выражэннем гэтага ўздыму з'яўляецца зніжэнне цэн на хлеб.

Да важнейшых падзей гэтага года трэба аднесці лозунг таварыша Сталіна: «Кадры вырашаюць усё».

— Мы павінны перш за ўсё навучыцца цаніць людзей, цаніць кадры, цаніць кожнага работніка, здольнага прынесці карысць нашай агульнай справе. Трэба, нарэшце, зразумець, што з усіх каштоўных капіталаў, якія ёсць у свеце, самым каштоўным і самым рашаючым капіталам з'яўляюцца людзі, кадры.

Гэтыя словы таварыша Сталіна не толькі праяснілі мазгі многіх кіраўнікоў прадпрыемстваў, устаноў, але і натхнілі работнікаў усіх прафесій, адкрылі ім перспектыву, штурхаючы іх на смелыя дзярзанні. Гэтыя словы, сказаныя правадыром, у найкарацейшы тэрмін дайшлі да ніжавых вытворчых ячэек: фабрыкі, завода, установы, магазіна, машынна-трактарнай станцыі і калгаса. Як стэпавы пажар, пашыраючыся па велізарнай краіне,

быт усёй краіны і іх [illegible] ляжыць ад ступені інтэнсіўнасці і прадукцыйнасці іх працы. Ён немагчымы ва ўмовах капіталізма, дзе высокая прадукцыйнасць працы вядзе да крызісу, да беспрацоўя.

Задача партыі і ўсіх працоўных Совецкага Саюза — усямерна падтрымліваць і развіваць стаханаўскі рух. Велізарную дапамогу гэтаму руху могуць аказаць інжынеры, тэхнікі, арганізатары вытворчасці. Рэзультаты стаханаўскага руху могуць перавярнуць самыя смелыя чаканні.

Да гэтай-жа катэгорыі я адношу і барацьбу за высокі ўраджай, за больш высокую прадукцыйнасць працы, якая разгарнулася ў калгасах. Можна было-б прывесці тысячы яркіх прыкладаў гэтай барацьбы калгасных мас. Але я абмяжуюся толькі агульнавядомым фактам. Зараз у Маскве знаходзяцца калгасніцы-пяцісотніцы, выдатныя ўдарніцы бурачных плантацый Марыя Дземчанка, Марына Гнаценка і іншыя. Сваёй упартай працай яны дабіліся рэкордных ураджаяў цукровых буракоў звыш 500 цэнтнераў з гектара. Іх пакуль нямнога, але будуць тысячы. Іх выдатнейшым прыкладам паследуюць многія і многія ўдарніцы калгасных палёў. Рух пяцісотніц з'яўляецца таксама асаблівасцю гэтага года.

Лішнім будзе гаварыць аб росце культуры. Адзін факт пабудовы 72 новых школьных будынкаў у Маскве ў гэтым годзе сведчыць аб размаху нашага культурнага будаўніцтва больш і ярчэй за ўсякія лічбы і дыяграмы. Літаральна няма ні адной галіны культуры, — навука, літаратура, тэатры, кіно, жывапіс і іншыя віды мастацтва, — дзе-б мы не мелі значных поспехаў і дасягненняў.

Нельга таксама не адзначыць вялікіх асігнаванняў звыш бюджэта на народную ахову здароўя.

Гэтыя поспехі ёсць рэзультат сумеснай работы ўсіх нацыянальнасцей і народаў, што насяляюць нашу краіну. Можна смела сказаць, што ў нас няма такой рэспублікі, такой вобласці, дзе не расплі-б гаспадарка і культура. Народы, скінуўшыя ў Вялікую Кастрычніцкую рэвалюцыю ланцугі рабства, з выключным энтузіязмам куюць сваё ўласнае шчасце, шчасце свабодных людзей.

***

Таварышы, я канчаю свой кароткі даклад. Мяне могуць папракнуць у тым, што я не спыніўся на недахопах, якія ў нас ёсць. Я дазволіў сабе гэту вольнасць таму, што сёння-ж мы імяніннікі і ў прысутнасці правадыра партыі, правадыра народаў Савецкага Саюза таварыша Сталіна **(бурныя апладысменты. Усе ўстаюць, чуюцца воклічы: «Няхай жыве таварыш Сталін!»),** можам-жа агледзець хоць адну сотую долю таго, што зроблена за гэты год працоўнымі Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік. **(Бурныя апладысменты, авацыі. «Інтэрнацыянал»).**

стычнай прамысловасці, — гаворыць т. Дорахаў, — вызначыў хуткі рост тэхнічнага ўзбраення лясной прамысловасці, асабліва найбольш працаёмкія яе працэсы. У лес, на сплаўныя рэкі накіраваны тысячы трактараў, аўтамашын, цыгвязальных машын. Пракладзены сотні кіламетраў вузкакалеек, на якіх курсуюць паравозы і матавозы.

Стаханаўскі рух знайшоў жывы водгук сярод рабочых лесасплаву. Гэта бліскуча пацвярджае наш злёт. Тут прысутнічаюць знатныя людзі нашай лясной прамысловасці, падняўшыя сцяг стаханаўскага руху ў лесе.

Стаханавец Зубаўскага леспрамгаса, Куйбышэўскага края, тав. **Аляксей Іваноў** замест 73 штук французскай экспартнай клёпкі робіць за дзень 380. Якасць клёпкі выдатная. Шофер т. **Дудзікаў** выконвае план на 298 проц. Старэйшы машыніст Першамайскага леспрамгаса, Маскоўскай вобласці, т. **Наратаў** выконвае план перавозак на 150 проц., знізіў прастой паравоза ў параўнанні з планам на 23 проц. Стары лесаруб Маскоўскай вобласці т. **Феафанаў** на два з паловай разы перавыконвае норму. Лепшыя стаханаўцы Кіеўшчыны — тт. **Радзіеўскі** і **Карасевіч** загатаўляюць у дзень па 62 кубаметры драўніны. Іх прыкладу паследвалі тысячы людзей.

Тав. **Дорахаў** спыняецца далей на пытаннях выканання соцыялістычнага дагавора з паўночнымі раёнамі, аб усесаюзным спаборніцтве вадзіцеляў машын і практычных задачах профсаюзаў па арганізацыі стаханаўскага руху ў лесе.

Злёт паслаў прывітальныя тэлеграмы **ВЦСПС,** наркому лясной прамысловасці т. **Лобаву,** кіраўнікам ордэнаноснай БССР тт. **Гікало, Галадзеду** і **Чарвякову.**

У спрэчках па дакладу т. **Дорахава** падзяліліся вопытам сваёй работы клёпачос Куйбышэўскага края т. **Аляксей Іваноў** і стары сплаўшчык Вішневалоцкага леспрамгаса, Калінінскай вобласці, т. **Гусеў.**

З вялікай увагай злёт заслухаў расказ стаханаўца-лесаруба Кіеўскай вобласці т. **Радзіеўскага Грыцько** аб тым, як ён дабіўся рэкорднай выпрацоўкі.

Выступілі на ранішнім пасяджэнні таксама тт. **Шутаў** — тэхнарук селіжароўскага ўчастка, Вішневалоцкага раёна, т. **Дзянісаў** — кіраўнік групы працы «Главюгзаплеса», т. **Марозаў** — рабочы-ўдарнік з Іванаўскай вобласці, дырэктар кіеўскага трэста «Днепролес» т. **Радчанка,** член прэзідыума ЦК саюза паўднёвых і цэнтральных раёнаў СССР тав. **Зуеўскі,** намеснік начальніка «Главюгзаплеса» т. **Мацілецкі.**

***

На вячэрнім пасяджэнні злёта працягваліся спрэчкі. З цікавым расказам аб сваёй выдатнай рабоце выступіў знатны лесаруб Заходняй вобласці т. **Ларыкаў.** Працуючы са сваім 18-гадовым сынам, ён вырубае ў дзень замест нормы ў 12 кубаметраў драўніны — 40, а ў асобныя дні нават 70 кубаметраў.

Дэлегат злёта шофер т. **Бяссонаў** (Заходняя вобласць) расказаў, як ён і яго аўтакалона дабіліся павелічэння вывазкі лесу пры адначасовай значнай эканоміі

[illegible] мітэт саюза), **Борш** (старшыня Горкаўскага краявога камітэта саюза) і інш. Спрэчкі па дакладу закончыліся. У канцы вячэрняга пасяджэння з прамовай выступіў намеснік загадчыка прамысловага аддзела ЦК КП(б)Б т. **Гершон.**

Чацверты дзень

На ранішнім пасяджэнні працавалі тры секцыі: па арганізацыі працы і аплаты ў брыгадзе, па культурна-выхаваўчай і масава-вытворчай рабоце ў брыгадзе і па бяспечных метадах работы на лесазагатоўках.

Днём дэлегацыя злёта з лепшых ударнікаў-стаханаўцаў была прынята сакратаром ЦК КП(б)Б тав. **Валковічам.**

На вячэрнім пасяджэнні злёт аднагалосна зацвердзіў пастановы, вынесеныя секцыямі па прапрацаваных імі пытаннях і прыняў зварот да ўсіх рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і гаспадарнікаў лясной прамысловасці.

Злёт вітала дэлегацыя Гомельскага інстытута лясной гаспадаркі. Тав. **Чорны** паднёс у падарунак злёту ад імя студэнцкага калектыва і навуковых работнікаў інстытута вялікі партрэт тав. **Сталіна.**

Рабочыя-сплаўшчыкі БССР дабіліся ў гэтым годзе вялікай перамогі. Яны першыя ў Саюзе выканалі план сплаву і зэканомілі адзін мільён 466 тысяч рублёў. За лепшае правядзенне сплаву і добрую пастаноўку культурна-масавай работы і бытавога абслугоўвання сплаўшчыкаў прэзідыум ЦК саюза лесасплаву цэнтральных і паўднёвых раёнаў СССР прысуджае пераходны чырвоны сцяг беларускаму рэспубліканскаму камітэту саюза работнікаў лесасплаву.

Тав. **Дорахаў** урачыста перадае сцяг тав. Ткачуку.

За добрую работу па выкананню плана лесасплаву прэміруюцца ганаровымі граматамі ЦК саюза: трэсты «Днепралесасплаў», «Мослеспром» і маскоўская абласная профсаюзная арганізацыя рабочых лесасплаву.

За выдатныя поспехі і ўдарную работу на ўсіх участках лесазагатовак, вывазак і сплаву, прэзідыум ЦК саюза прэміраваў каштоўнымі падарункамі 52 лепшых ударнікаў-стаханаўцаў, дэлегатаў злёта, на суму 35 тысяч рублёў.

З дэлегацыі БССР прэміраваны: знатны сплаўшчык **Сцяпан Туфар** — гармонікам, **Пугач Харытон** — патэфонам, **Шэўко** — імянным гадзіннікам, **Дрозд** — касцюмам, лесаруб **Картавіцкі** — імянным гадзіннікам, **Белы** — бібліятэкай.

Сярод прэміраваных з іншых рэспублік, абласцей і краёў — тав. **Ларыкаў** (Заходняя вобласць) — імянным гадзіннікам, **Радзіеўскі** і **Карасевіч** (Кіеўская вобласць) — гармонікам і патэфонам, трактарыст **Баканач** (Маскоўская вобласць) — бібліятэкай на суму 300 руб., клепачос **Аляксей Іваноў** (Куйбышэўскі край) — імянным гадзіннікам, шофер **Дудзікаў** (Куйбышэўскі край) — фотаапаратам.

Пасля заключнага слова т. **Дорахава** злёт закончыў сваю работу.

ПІСЬМЫ У РЭДАКЦЫЮ

ІНТЭРНАТЫ ДЛЯ СТУДЭНТАЎ

За апошні час на старонках «Звязды» былі надрукаваны пісьмы студэнтаў аб дрэнным становішчы інтэрнатаў, чаму рад студэнтаў пазбаўлены магчымасці нармальна рыхтавацца да заняткаў і нармальна праводзіць свой адпачынак.

Аднак, як відаць, гэтыя сігналы «Звязды» не дайшлі да асобных кіраўнікоў вышэйшых навучальных устаноў.

Пытанне інтэрнатаў — не дробязнае пытанне. Добрая пастаноўка работы ў інтэрнатах спрые паспяховасці, дае магчымасць студэнтам лепш і больш вучыцца.

МАРЦЫНКЕВІЧ ГАСПАДАРЫЦЬ

Мы, студэнты II курса менскага тэхнікума фізкультуры, прыехаўшы з летняга адпачынку, атрымалі неабсталяваны пакой — без ложкаў, матрацаў, стала і табурэтак. Пражыўшы некалькі дзён, мы прывялі ўсё ў парадак. Але шчасце наша было кароткім: загадчык гаспадаркі т. **Марцынкевіч** падшукаў для нас прыватную кватэру і загадаў туды перасяліцца.

Кватэра брудная. У карыдоры знаходзіцца свінарнік, у кухні — куры. У такім смуродзе ніяк нельга рыхтавацца да заняткаў.

Следуе 7 подпісаў.

ВАНДРАВАННІ ПА ІНТЭРНАТАХ

Інтэрнаты Менскага вышэйшага педагагічнага інстытута яшчэ да гэтага часу рамантуюцца. Студэнтам прыходзіцца жыць у аудыторыях.

18 кастрычніка намеснік дырэктара т. Блажэўскі загадаў 33 студэнтам, якія жылі ў фізкультурнай зале, перасяліцца ў інтэрнат на Студэнцкую вуліцу.

Частка студэнтаў узяла свае рэчы і накіравалася туды. Рэчы астатніх — тумбачкі і ложкі — камендант загадаў выкінуць з залы. Але адведзены для гэтых студэнтаў пакой быў яшчэ заняты.

Нам, жыхарам фізкультурнай залы, прышлося ісці назад. Вярнуўшыся, мы не пазналі сваіх пасцелей: яны былі раскіданы па бруднай падлозе.

ДЗЯРНОЎ, ГРОБШТЭЙН.

У ВАДЗЕ І БЕЗ ВАДЫ

Гаспадарчая частка Беларускага дзяржаўнага універсітэта на чале з т. Шастакоўскім не паклапацілася аб своечасовым рамонце даха ў 52 бараку па Студэнцкай вуліцы. У выніку ў 15-м пакоі дождж залівае ложкі студэнтаў.

У інтэрнаце цесната. Койкі студэнтаў IV курса геолага-геагра-

У ГАСЦЯХ У ЗНАТНАЙ СТАХАНАЎКІ

(Ад віцебскага карэспандэнта «Звязды»)

Стоячы ля парога па-святочнаму ўбранай кватэры, гаспадыня дома **Дора Майсееўна Папкова** ветліва сустракае сваіх гасцей. На ўрачысты сямейны абед да першай і лепшай стаханаўкі фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» прышлі яе прыяцелі, таварышкі па рабоце і блізкія сваякі: сястра **Бела Майсееўна** з мужам і дзецьмі, старыя рабочыя фабрыкі **Дворын** з жонкай, **Саравайскі** і **Смарадзінскі,** брыгадзір **Траяноўская** з мужам, сакратар парткома фабрыкі **Кавалёў,** начальнік цэха **Эйдэльман,** майстар **Квяткоўскі,** рэдактар брыгаднай газеты камсамолка **Карнякова** і другія. Сярод гасцей — сакратар гаркома партыі **Жураўлёў.**

Сядаем ля багата ўбранага стала. Працуючы па-стаханаўску, Дора Майсееўна зарабіла за апошнія два тыдні кастрычніка **400 руб.** і рашыла адсвяткаваць 18-ю гадавіну Кастрычніка разам са сваімі прыяцелямі.

Абед што называецца ў поўным разгары. Найлепшыя стравы змяняюцца адна другой. Меню выключна разнастайнае, па-хатняму, але надзвычай добра прыгатаванае. На стале вялікі выбар разнастайных вінаў: каньяк, партвейн і інш.

Радасна ўсміхаючыся, Дора Майсееўна звярачаецца да гасцей з прамовай:

— З таго часу як я стала стаханаўкай, я сама сябе не пазнаю. Вырасла не толькі як работнік вытворчасці, але і культурна. Неяк дзіўна, але ў мяне з'явіліся новыя патрабаванні: больш чытаць, больш дэтальна знаёміцца з усімі навінамі. І яшчэ: я хоць і раней сур'ёзна займалася выхаваннем сваіх дзяцей, але цяпер яшчэ больш гэтаму аддаю ўвагі, і сваімі дзецьмі, скажу вам праўду, я вельмі ганаруся.

Далей Дора Майсееўна падрабязна расказала аб тым, як яна, дзякуючы ўнясення змен у працэс падборкі рукавоў і спрашчэнняў у падачы нумараванага поўфабрыката, дабілася рэкорднай выпрацоўкі, даходзячай да 224—225 проц. Яе прыкладу паследвалі і другія лепшыя ўдарнікі фабрыкі, як **Аля Семянідава, Ніна Сарбай.**

З увагай слухалі госці дэкламацыі дзяцей Папковай—Зямы і Басі, яе пляменнікаў Люсі і Сёмы. Рабочыя фабрыкі Дворык і другія супаставілі сваё цяпераш-

Старшыня ЦК саюза лесасплаву цэнтру і поўдня СССР т. МІЗІНОЎ на ўсесаюзным злёце ўдарнікаў лясной прамысловасці ў г. Менску ў часе перапынку гутарыць з дэлегатамі злёта. На здымку: злева направа: т. ОБШАРАЎ — брыгадзір Сакольскага рэйду (Татарская АССР), т. БАКАНАЧ — трактарыст Тумскай базы, Маскоўскай вобласці, т. МІЗІНОЎ — старшыня ЦК саюза лесасплаву цэнтру і поўдня СССР, т. ТУФАР СЦЯПАН—знатны сплаўшчык БССР, т. ШЭРАДАШВІЛІ—шофер Тэлаўскай аўтабазы (Грузія), т. ІСКУЖЫН ХАБІР — лепшы лесаруб Башкірыі.

Фото КАПЛІНСКАГА.

СУПРУГІ БАБУШКІНЫ

Супругі Бабушкіны — **Нікалай Іванавіч** і **Марыя Міхайлаўна** — ўдвох прыехалі ў Менск на ўсесаюзны злёт ударнікаў-выдатнікаў лесасплаву з Саратаўскага края. Яны абодва працуюць з 1932 года на лесараспрацоўках у вусаўскім аддзяленні Саратаўскага леспрамгаса. З шасці ўчасткаў яны, як лепшыя ўдарнікі, заслужылі вялікі гонар прымаць удзел у якасці дэлегатаў на злёце.

Удвух Бабушкіны павінны загатовіць за дзень 8 кубаметраў дроў, гэта значыць зваліць драўніну, ачысціць, перарэзаць на мятроўкі і скласці. Выконваюць яны план на 200 процантаў. Былі нават дні, калі загатаўлялі 27 кубаметраў.

Ва ўсім леспрамгасе няма ніводнага лесаруба, які-б даў такую высокую прадукцыйнасць. Заработак іх даходзіць да 500 руб. за месяц.

Нікалай Іванавіч расказвае нам аб сваёй рабоце:

— Дабіліся мы такога майстэрства ў першую чаргу ўшчыльнен-

Пароды дрэў у нас у большасці цвёрдыя і сукаватыя, як сокар і ветла. Драўніна ідзе на выраб тары: кадушак і іншых хатніх рэчаў. Тут патрэбны асаблівыя навыкі.

Спаборнічаюць Бабушкіны з старымі лесарубамі Клачковым і Чывановым.

— А мы іх усіх абставілі, — дадае Марыя Міхайлаўна, — ім не дагнаць нас.

— Як звалім дрэва, — працягвае Марыя Міхайлаўна, — удвух ачышчаем галлё, перараэаем, а потым у нас пачынаецца падзел працы. Я калю, а Нікалай складвае дровы. Хутка і спорна ідзе ў нас работа. Працуем не больш 8 гадзін. Кіраўніцтва ўчастка мала ўдзяляе нам увагі. Калуны цяжкія і нязручныя для работы. Лучковых піл на ўчастку зусім няма. Пры належных умовах мы абавязваемся падняць прадукцыйнасць да 30 кубаметраў за дзень.

Нікалай Іванавіч кандыдат партыі, член рабкома, два разы прэміраваны за ўдарную работу.

— Гэты злёт, гавораць Бабуш-

На вучобу ў Ленінград

З вялікімі поспехамі заканчвае сезон работы трактарная брыгада № 5 **Хоцімскай МТС.** Знатны брыгадзір **Лазар Сцяпанавіч Кавалёў** стрымаў сваё слова, данае па выкліку Зоні Рачок. Кожны трактар выпрацаваў у пераводзе на мяккае ворыва 551 гектар. 6—7 гектараў у змену даваў кожны трактар. За ўвесь сезон не было ні адной аварыі. Зараз трактары яшчэ працуюць на зябліве. Эканомія гаручага складае 5 тон 343 кілограмы.

Трактарысты **Іван Шанько і Міхась Веламекін** з брыгады Кавалёва пасланы на курсы брыгадзіраў трактарных брыгад. Сам брыгадзір Лазар Сцяпанавіч Кавалёў паехаў на трохмесячныя курсы старшых механікаў МТС пры Ленінградскім сельскагаспадарчым інстытуце. На руках у Кавалёва грамата ўдарніка-стаханаўца. МТС прэміравала яго за добрую работу касцюмам, веласіпедам і кватэрай. Лазар Сцяпанавіч Кавалёў вылучаны ў совет Наркамзема БССР.

А. ЛОСЬ.

ПАРУШАЮЦЬ 14 ПУНКТ СТАТУТА

ХОД СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ РАБОТ ПА БССР НА 10 ЛІСТАПАДА 1935 ГОДА

Раёны	Загатоўлена ільнова-лакна	Загатоўлена ільнотрасты	Узнята зябліва	[illegible] паліны	Засыпана калгасамі насенная капапель	Абмалочана збожжавых	[illegible] ласавана
1. Касцюковіцкі	101,3	—	89,2	29,8	75,5	86,5	96,9
2. Менскі	100,5	—	100,0	89,0	116,5	60,2	100,5
3. Талачынскі	87,2	101,6	88,0	85,2	67,2	86,9	155,2
4. Аршанскі	88,7	111,3	105,9	69,5	85,7	79,0	194,3
5. Крычаўскі	88,1	94,3	79,7	32,3	71,2	84,4	98,1
6. Цэрахаўскі	100,4	88,5	87,8	30,1	119,4	100,0	91,8
7. Сенненскі	78,9	97,6	65,9	77,0	—	70,3	95,2
8. Полацкі	58,7	92,5	71,8	35,4	59,6	96,5	81,7
9. Чавускі	50,8	99,3	75,5	67,1	114,2	84,0	101,3
10. Чашніцкі	59,0	100,2	63,2	49,8	38,2	73,3	82,3
11. Ветрынскі	62,9	91,2	75,4	46,7	19,2	92,6	140,5
12. Пухавіцкі	56,7	90,1	86,0	75,2	71,2	100,0	143,4
13. Бешанковіцкі	42,3	94,1	61,9	57,6	47,6	71,9	92,7
14. Асвейскі	31,7	84,1	66,0	25,3	—	87,3	55,2
15. Мсціслаўскі	38,9	91,9	83,6	24,1	63,6	85,2	87,7
16. Суражскі	59,2	81,5	55,1	75,9	36,8	86,6	83,5
17. Горацкі	46,5	90,1	95,0	100,0	123,7	100,0	112,6
18. Прапойскі	73,4	—	88,6	69,4	75,7	92,6	134,0
19. Лёзнянскі	39,0	85,2	56,9	56,4	24,8	93,9	79,0
20. Дрысенскі	38,0	75,2	81,0	40,5	—	88,1	97,2
21. Круглянскі	47,8	84,2	77,6	74,9	86,0	100,0	110,5
22. Сіроцінскі	44,5	73,6	59,1	37,3	20,0	85,1	72,1
23. Лепельскі	50,1	77,4	82,0	41,7	46,5	93,8	94,1
24. Хоцімскі	47,0	85,1	84,0	61,8	98,8	89,1	82,2
25. Расонкі	20,2	73,2	69,7	52,3	16,9	90,1	89,9
26. Крупскі	52,7	80,5	77,6	85,1	39,6	92,4	106,4
27. Кармянскі	35,3	92,9	64,4	51,9	25,9	85,0	101,9
28. Бялыніцкі	67,9	—	86,7	67,2	175,2	95,2	123,5
29. Уваравіцкі	45,4	89,7	88,0	37,0	33,8	85,0	108,6
30. Клімавіцкі	63,8	—	86,3	43,5	46,8	82,3	91,4
31. Лоеўскі	63,1	—	100,7	101,1	93,6	89,0	97,7
32. Чырвонаслабодскі	63,1	—	81,3	62,8	54,2	70,5	89,9
33. Шклоўскі	34,0	86,6	72,1	30,5	99,5	95,6	90,4
34. Чырвонапольскі	25,3	90,6	71,8	65,4	79,9	91,7	108,8
35. Гарадоцкі	46,1	75,4	71,9	61,2	36,2	96,5	98,5
36. Ельскі	57,3	—	83,5	96,9	108,8	91,7	112,0
37. Любаньскі	57,0	—	98,6	104,3	50,0	98,7	100,2
38. Рагачоўскі	23,1	89,8	90,0	39,6	89,5	86,4	90,8
39. Парыцкі	49,9	88,4	70,7	62,0	75,6	87,1	85,2
40. Мехаўскі	28,1	97,5	60,1	74,1	72,2	91,1	88,3
41. Смілавіцкі	30,2	116,8	62,2	87,8	19,4	91,1	86,6
42. Буда-Кашалёўскі	55,1	—	87,0	87,0	62,5	90,7	82,4
43. Ушацкі	30,8	78,0	69,8	41,9	36,1	76,5	108,4
44. Кіраўскі	22,5	94,9	67,2	83,9	82,7	88,2	80,7
45. Багушэўскі	35,8	76,9	64,6	100,6	70,1	88,3	126,9
46. Копыльскі	51,8	—	82,9	49,9	82,1	70,1	100,5
47. Гомельскі	51,3	—	82,0	23,6	60,6	92,0	82,1
48. Грэскі	50,0	—	93,2	62,3	63,0	69,4	97,3
49. Брагінскі	49,5	—	94,8	35,4	—	83,0	95,9
50. Добрушскі	22,5	104,0	82,1	38,0	48,8	99,6	138,0
51. Плешчаніцкі	47,1	—	55,6	43,9	70,4	81,0	115,5
52. Бярэзінскі	46,7	—	101,8	100,0	89,6	91,7	130,9
53. Халопеніцкі	17,9	68,0	63,7	67,3	35,8	98,3	103,1
54. Магілеўскі	27,7	91,6	78,8	56,1	30,3	86,3	100,0
55. Дрыбінскі	46,2	40,0	74,0	90,0	76,4	90,5	107,1
56. Старобінскі	43,6	—	103,2	64,4	52,5	79,7	81,1
57. Бабруйскі	21,1	86,3	115,8	100,1	63,4	94,3	101,2
58. Веткаўскі	42,4	—	81,1	22,7	81,4	89,4	106,9
59. Старадарожскі	41,8	—	90,3	99,6	88,1	100,0	90,0
60. Слуцкі	41,8	—	80,6	58,6	58,8	67,5	82,6
61. Журавіцкі	25,7	151,0	68,5	39,4	83,8	89,3	114,5
62. Бягомльскі	41,2	—	91,3	46,8	—	94,4	95,7
63. Тураўскі	40,9	—	97,0	30,0	121,9	93,3	92,3
64. Дубровенскі	40,4	—	69,5	31,9	50,7	79,9	85,2
65. Рэчыцкі	40,1	—	86,0	43,3	117,8	92,2	85,8
66. Мазырскі	39,7	—	75,9	31,5	73,4	90,8	106,5
67. Хойніцкі	39,0	—	91,3	27,4	56,1	84,6	103,0
68. Петрыкаўскі	37,6	—	74,4	47,7	76,9	74,6	62,0
69. Уздзенскі	36,9	—	100,5	13,0	48,4	80,9	100,3
70. Барысаўскі	36,7	—	106,3	64,4	59,7	92,0	118,6
71. Дамапавіцкі	36,5	—	84,1	80,5	64,7	95,9	120,1
72. Чэрыкаўскі	36,2	—	75,0	49,6	98,1	83,5	94,7
73. Параўлянскі	34,6	—	72,8	92,1	97,6	89,6	86,0
74. Лельчыцкі	33,6	—	92,8	103,5	112,2	88,3	148,0

бруднай падлозе.

ДЗЯРНОЎ, ГРОБШТЭЙН.

У ВАДЗЕ І БЕЗ ВАДЫ

Гаспадарчая частка Беларускага дзяржаўнага універсітэта на чале з т. Шастакоўскім не паклапацілася аб своечасовым рамонце даха ў 52 бараку па Студэнцкай вуліцы. У выніку ў 15-м пакоі дождж залівае ложкі студэнтаў.

У інтэрнаце цесната. Койкі студэнтаў IV курса геолага-геаграфічнага факультэта стаяць адна ля адной.

Камендант барака т. **Сапега** вельмі часта замыкае на два замкі ўмывальнік. Студэнты раніцай вымушаны мыцца гарачай вадой з бака.

Следуе 8 подпісаў.

ДЫМ У ПАКОЯХ

На Камароўцы пабудавалі новы інтэрнат для студэнтаў медыцынскага інстытута. Паставілі печкі. Але печкі вельмі дымяць. Працаваць над кнігай ніяк немагчыма, бо дым выядае вочы.

Камендант т. Кузняцоў ніякіх мер не прымае.

ЛАЗО.

...няу у падачы нумараванага поўфабрыката, дабілася рэкорднай выпрацоўкі, даходзячай да 224—225 проц. Яе прыкладу паследвалі і другія лепшыя ўдарнікі фабрыкі, як **Аля Семянідава, Ніна Сарбай.**

З увагай слухалі госці дэкламацыі дзяцей Папковай—Зямы і Басі, яе пляменнікаў Люсі і Сёмы. Рабочыя фабрыкі Дворык і другія супаставілі сваё цяперашняе шчаслівае жыццё з дакастрычніцкім. Але многае аб сваім горкім мінулым нікому і гаварыць не хацелася, каб, як выразіўся т. Смарадзінскі, не псаваць святочны настрой.

Абед скончаны. Пад гукі вясёлай гармошкі танцуючыя пусціліся ў скокі. З розных куткоў дома раздаваліся вясёлыя песні. У 8 гадзін вечара госці, развітаўшыся са сваёй знатнай гаспадыняй, калектыўна пашлі на фабрычны бал-маскарад.

Арк. ЗАРУБЕЖНЫ.

...нават дні, калі загатаўлялі 27 кубаметраў.

Ва ўсім леспрамгасе няма ніводнага лесаруба, які-б даў такую высокую прадукцыйнасць. Заработак іх даходзіць да 500 руб. за месяц.

Нікалай Іванавіч расказвае нам аб сваёй рабоце:

— Дабіліся мы такога майстэрства ў першую чаргу ўшчыльненнем рабочага дня. Інструмент я наточваю да работы, або ў час абеда. Пілы сам тачу, хоць ёсць у нас пілапраўшчыкі, але-ж пасля іх праўкі многа не папрацуеш.

...нас работа. Працуем не больш 8 гадзін. Кіраўніцтва ўчастка мала ўдзяляе нам увагі. Калуны цяжкія і нязручныя для работы. Лучковых піл на ўчастку зусім няма. Пры належных умовах мы абавязваемся падняць прадукцыйнасць да 30 кубаметраў за дзень.

Нікалай Іванавіч кандыдат партыі, член рабачкома, два разы прэміраваны за ўдарную работу.

— Гэты злёт, гавораць Бабушкіны, дасць нам новую зарадку ў будучай рабоце. Вопыт лепшых лесарубаў, аб якім мы тут чулі, перанясем на нашы ўчасткі.

І. Т.

Тав. БАБУШКІН Нікалай.

Тав. БАБУШКІНА Марыя.

...нінградскім сельскагаспадарчым інстытуце. На руках у Кавалёва грамата ўдарніка-стахановца. МТС прэміравала яго за добрую работу касцюмам, веласіпедам і кватэрай. Лазар Сцяпанавіч Кавалёў вылучаны ў совет Наркамзема БССР.

А. ЛОСЬ.

ПАРУШАЮЦЬ 14 ПУНКТ СТАТУТА

Шмат у якіх калгасах **АРШАНСКАГА** раёна не зразумелі ўсёй важнасці 14 пункту сталінскага статута сельскагаспадарчай арцелі. У выніку недастатковай масава-растлумачальнай работы не мала выпадкаў, калі цяжарныя жанчыны не скарыстоўваюць свой адпачынак, не мала выпадкаў, калі старшыні калгасаў адмаўляюцца вызваліць цяжарных жанчын за месяц да родаў ад работы.

Праўленне калгаса «Чырвоны Бераг» (калгас за некалькі кілометраў ад горада) замест таго, каб растлумачыць калгасніцам аб водпусках, само стала на шлях парушэння сталінскага статута. Фармальна ў калгасе як быццам усе цяжарныя жанчыны ў водпуску, а па сутнасці ўсе яны працавалі, бо праўленне іх ад работы не вызваляла.

Зацяжарыла Войтава Алеся. Прышоў, час, калі яна па закону павінна была пайсці ў адпачынак. Але Войтава працавала да апошняга дня родаў.

— Мне, — гаворыць Войтава,— ніхто не гаварыў, каб я не хадзіла на работу.

Скончылася гэта тым, што ў Войтавай гэта адбілася на родах.

Што зрабіла праўленне калгаса, каб забяспечыць маладой ражаніцы добры адпачынак, і ці ведае яно, што ў выніку злачынна-бестурботных адносін да цяжарнай жанчыны з боку брыгадзіра Алеся другі месяц ляжыць хворая? Ці пацікавілася кіраўніцтва больніцы, дзе Алеся ляжала, яе здароўем?

А такое становішча не толькі ў калгасе «Чырвоны Бераг». Да апошняга дня родаў хадзілі на работу Прылепава Алена і Мялешка Марфа, з калгаса «Сазнанне», Якаўлевіцкага сельсовета.

Не маючы ніякага падтрымання ад праўлення калгаса і аддзела аховы здароўя, цяжарныя жанчыны ходзяць на работу, хоць па закону яны за месяц да родаў ад работы асламбаняюцца. Кіраўнікі калгасаў не хочуць зразумець, што за невыкананне пункту статута аб прадастаўленні цяжарным жанчынам адпачынку яны нясуць такую-ж адказнасць, як і за парушэнне іншых пунктаў статута.

У немалой меры за гэта адказваюць раённыя арганізацыі і ў першую чаргу зямельны аддзел, якія не растлумачылі калгаснікам усю важнасць гэтага мерапрыемства, не наладзілі кантроль за выкананнем гэтага пункту статута.

Д. МАЛЕВІЧ.

61. Журавіцкі	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
62. Бягомльскі	41,2	—	91,3	46,8	—	94,4	95,7
63. Тураўскі	40,9	—	97,0	30,0	121,9	93,3	92,3
64. Дубровенскі	40,4	—	69,5	31,9	50,7	79,9	85,2
65. Рэчыцкі	40,1	—	86,0	43,3	117,8	92,2	85,8
66. Мазырскі	39,7	—	75,9	31,5	73,4	90,8	106,5
67. Хойніцкі	39,0	—	91,3	27,4	56,1	84,6	103,0
68. Петрыкаўскі	37,6	—	74,4	47,7	76,9	74,6	62,0
69. Уздзенскі	36,9	—	100,5	13,0	48,4	80,9	100,3
70. Барысаўскі	36,7	—	106,3	64,4	59,7	92,0	118,6
71. Даманавіцкі	36,5	—	84,1	80,5	64,7	95,9	120,1
72. Чэрыкаўскі	36,2	—	75,0	49,6	98,1	83,5	94,7
73. Параўлянскі	34,6	—	72,8	92,1	97,6	89,6	86,0
74. Лельчыцкі	33,6	—	92,8	103,5	112,2	88,3	148,0
75. Жлобінскі	33,2	—	77,6	42,7	89,5	87,5	70,0
76. Асіпавіцкі	33,2	—	71,5	29,2	82,3	88,8	155,5
77. Свяцілавіцкі	30,8	—	75,5	30,3	82,2	95,0	86,7
78. Быхаўскі	29,5	—	85,1	50,0	52,3	88,8	82,6
79. Смалявіцкі	29,2	—	84,5	70,3	76,8	99,0	100,4
80. Віцебскі	30,7	20,3	60,0	55,5	20,3	92,5	86,9
81. Лагойскі	28,2	—	86,8	37,9	108,2	77,7	102,7
82. Камарынскі	28,2	—	87,4	26,3	93,8	84,2	86,2
83. Чачэрскі	25,0	—	84,8	11,8	69,6	80,5	74,5
84. Клічаўскі	22,9	—	63,8	40,1	100,1	98,4	67,8
85. Жыткавіцкі	21,5	—	82,7	13,3	81,3	80,8	115,7
86. Чэрвеньскі	20,4	—	75,5	30,3	82,2	95,0	86,7
87. Заслаўскі	19,7	—	91,0	26,2	94,1	67,1	95,6
88. Дзяржынскі	18,2	—	95,1	54,0	97,9	78,7	96,2
89. Глускі	15,8	—	58,2	46,5	106,4	78,8	68,4
90. Капаткевіцкі	12,7	—	63,7	47,7	116,2	85,2	113,4
Па БССР	44,9	85,5	79,4	56,4	72,9	87,0	100,1
Было на 5/XI 1935 г.	38,0	84,1	73,9	56,0	54,0	86,1	99,5
Было на 10/XI 1934 г.	68,4	82,7	109,0	93,0	52,8	88,8	—

Учотна-статыстычныя аддзелы Наркамзема і Ўпаўкамзага БССР.

ІГНАРУЮЦЬ УДАРНІКАЎ ІЛЬНОАПРАЦОЎКІ

ГАРАДОК. **(Спец. кар. «Звязды»).** З радасцю і гонарам ехала Лена Горыва на ўсебеларускі злёт ільнотрапальшчыц. Тут яна многа чаму навучылася. Прыехаўшы ў свой калгас **«Х з'езд камсамола»**, яна з запалам і энергіяй узялася за работу.

Тры кілограмы за дзень натропвалі жанчыны. Лена Горыва, пераняўшы вопыт перадавых ільнотрапальшчыц, у першыя дні давала па 8 кілограмаў 12 нумарам. Яна не толькі сама скарыстала вопыт лепшых ільнотрапальшчыц-дэлегатак, але і навучыла другіх калгасніц свайго звяна даваць па 100 кілонумароў за дзень.

Але ні брыгадзіры, ні старшыня калгаса не падтрымалі Лены, не дапамаглі ёй. Калі Лена пачала даваць за дзень у два і тры разы больш валакна, чым другія, то ёй знарок давалі вузкае трапло, да якога замест суцэльнай ручкі прыбілі стрыжань.

З аплатай працы тут цэлая блытаніна. Пра кілонумары ў калгасе не ведаюць. Устанавіць, колькі кілонумароў жанчына вытропвае нельга, бо натропанае валакно здаюць усе разам.

Машынная апрацоўка ільну таксама ігнаруецца. У калгасе ёсць дзве ільнотрапалкі, але працуе толькі адна, ды і тая дае малы выхад валакна. На машыне сістэмы Антонава працуе 10 чалавек і за суткі натропваюць 1,7 цэнтнера валакна, у той час як гэта машына можа даваць не менш 4 цэнтнераў валакна высокай якасці. Ігнаруецца таксама і трапалка Санталава.

М. РАШЫЦКІ.

АБ КУЛЬТУРНАЙ РАБОЦЕ НА ВЁСЦЫ

(АГЛЯД ПІСЕМ)

«У калгасе **«XVI партз'езд»**, Панізоўскага сельсовета, былую царквуператварылі ў клуб. Правялі электрычнасць, зрабілі чыста і ўтульна. На сценах партрэты правадыроў. Пабудаван клуб і ў калгасе **«Комунар»**, Якаўлевіцкага сельсовета. Клуб унутры добра ўпрыгожан, сцены абклеены шпалерамі, праведзена радыё і электрычнасць.

У калгасе **«Авангард»**, Пугляеўскага сельсовета, у клубе абсталявалі чырвоны куток. Сюды калгаснікі прыходзяць праводзіць свой вольны час. Пры клубе адчынена цырульня», — піша ў сваім пісьме **Плюшчыкаў** з Аршанскага раёна.

Усё гэта сведчыць аб тым, што на Аршаншчыне кіраўніцтва раённых арганізацый, сельсоветаў і калгасаў сур'ёзна занялося важнейшым мерапрыемствам — арганізацыяй культурнага адпачынку калгаснікаў.

Але далёка не так абстаіць справа ў іншых раёнах.

У многіх раёнах не жадаюць зразумець, што напружаная работа сельскагаспадарчага года набліжаецца к канцу, што зімовы час, калі калгаснікі маюць больш вольнага часу, трэба скарыстаць для падняцця іх культурнага ўзроўню, што побач з ростам заможнасці калгасаў растуць і культурныя запатрабаванні калгаснікаў.

Вось што піша калгаснік арцелі **«Новы шлях»**, Глыбачанскага сельсовета (Ушацкі раён). **Шалда:**

«Дом соцкультуры ў нашым сельсовеце шэсць месяцаў стаіць пад замком. У бібліятэцы кніжку атрымаць нельга. Агульная зала клуба занята поштай і ашчадкасай. Калгаснікі хочуць жыць не толькі заможна, але і культурна, і патрабуюць ажывіць работу дома соцкультуры».

З Сенненскага раёна паведамляюць, што «праўленне калгаса **«Чырвоная гара»**, Ульянскага сельсовета, на культурна-масавую работу сярод калгаснікаў не звярачае ўвагі. Чырвоны куток не абсталяван. Каштоўная бібліятэка звалена ў шафу і заўсёды замкнута».

Не лепшае становішча, як піша рабочы **Дударонак,** і ў соўгасе **«Новы шлях»** (Уваравіцкі раён):

«Музычныя інструменты і спартыўныя прылады, якія ёсць пры клубе соўгаса, ніколі не выкарыстоўваюцца. Старшыня рабачкома Рудэнка выпісвае газеты для рабочых, але іх ніхто не бачыць».

У калгасе **«Чырвоная гара»**, Сенненскага раёна, ёсць радыёвузел. Устаноўлены ў хатах калгаснікаў радыёкропкі. Але толькі паўтара месяца з моманту ўстаноўлення радыёкропак давялося калгаснікам слухаць радыёперадачу. Амаль ужо год, як гэты радыёвузел перастаў працаваць. Праўленне калгаса лічыць зусім лішнім мець радыё у калгасе і катэгарычна адмовілася заплаціць за ўстаноўку і абсталяванне радыёвузла.

Трэба зразумець, што паладжванне культурна-масавай работы ў калгасах і соўгасах — адна з галоўных частак работы на вёсцы. Неабходна зараз-жа зрабіць пералом у рабоце клубаў, дамоў соцкультуры, чырвоных куткоў

СТАХАНАЎКА ЖЭНЯ КІСЛІК

Каруселлю круцяцца цыліндры трыкатажных машын «МТ—1», ствараючы над сабой паветраныя шары палотнішчаў. Паўней і масіўней становяцца рулоны з гатовым прыгожым палотнішчам.

За ходам машын пільна глядзіць маладая дзяўчына—**Жэня Кіслік.** Яна першая на фабрыцы імя Клары Цэткін заваявала сабе ганаровае званне стаханаўкі. **Яе бліскучая ініцыятыва—пераход з абслугоўвання 4-х машын на 8 даў магутны штуршок да разгортвання стаханаўска - вінаградаўскага руху на фабрыцы.**

Вось толькі хвіліну таму назад яна зменьвала іголыную пліту, а зараз папярэджвае астаноўку процілеглай машыны.

У Жэні Кіслік добрая зрокавая памяць, правільныя прыёмы і хуткая арыентыроўка.

Навуковыя працаўнікі Глаўтрыкатажа, спецыяльна прыехаўшыя з Масквы на фабрыку імя Клары Цэткін, дэтальна вывучаюць кожны яе рух, з дакладнасцю сотай секунды вылічаюць кожны яе прыём. Метад работы Жэні Кіслік павінен стаць здабыткам шырокіх мас рабочых трыкатажнай прамысловасці.

Тэхналагічны працэс — дзеліцца з намі Жэня — застаўся той-жа, што і на чатырох машынах, але арганізацыя работы на 8 машынах у корані змянілася.

— У адзін і той-жа час мне патрэбна было спыніць адразу-ж дзве машыны. У адной трэба правесці кругавую надзеўку палатна, а ў другой змяніць іголыную пліту. Якую працу правесці раней? Тут патрэбна кожную секунду ўлічыць.

На надзеўку палатна мне патрэбна патраціць 388 секунд, а на змену іголынай пліты—60. Бяруся раней за тую машыну, якая патрабуе менш затраты часу для яе пуску.

Пры кругавой надзеўцы палатна Жэня сурова сочыць, каб іглы пападалі абавязкова ў адзін пецельны рад. Многае ў рабоце залежыць ад правільнай праўкі голак, гэта папярэджвае паласатасць палатна. Яна ніколі не празявае сходу шпулі, або абрыву палатна.

У высокапрадукцыйнай рабоце Жэні Кіслік вялікую ролю адыгрывае арганізацыя рабочага месца.

На 8 машынах, згодна існуючай нормы, Жэня павінна штодзенна выпрацоўваць 63,4 кілограмы палатна. Выпускае яна 80,8 кілограмаў. Якасць яе прадукцыі — 32 кгр. выдатнага палатна.

Жэня Кіслік — лепшая стаханаўка панчошна-трыкатажнай фабрыкі імя Клары Цэткін.

Віцебск. **С. БРАЙНІН.**

ЗЯБЛІЦЬ НЕ СПЯШАЮЦЦА

Барацьбы за ўраджай 1936 г. у Глускім раёне не вядуць. Тут спадзяюцца на тое, што можа і так парасце. У раёне ёсць МТС з багатым трактарным паркам, ёсць каля 5.000 коней, а план зябліва на 5 лістапада быў выканаць толькі на 54,3 проц. У гэтым загадчык раённага зямельнага аддзела т. **Рудніцкі** нічога страшнага не бачыць.

— Становішча, — гаворыць ён,— сапраўды кепскае, дзве пяцідзеўкі мы зусім не зяблілі, бо здавалі бульбу. Так што, калі скончым план зябліва, сказаць цяжка. Але калі мы пераключым 80—90 проц. коней і трактары МТС, то к 20 лістапада падгонім.

—То чаму-ж не пераключаеце?

МТС план зябліва выканала поўнасцю, але што зараз робяць трактарысты, Рудніцкі не ведае. Здаецца, гаворыць ён, што тры трактары пераключаны на зябліва ў адстаючыя калгасы. Пра астатнія трактары, як пра цягавую сілу, Рудніцкі таксама нічога не ведае.

— Для ліквідацыі прарыву, — гаворыць т. Рудніцкі, — у раёне правялі нараду старшынь калгасаў.

І гэта ўсё каштоўнае, што нам кіраўнік зямельнага аддзела мог сказаць

НЕЗАБЫВАЕМАЕ ЎРАЖАННЕ

ВІЦЕБСК, 13 лістапада. (БЕЛТА). Каваль завода «Чырвоны металіст» імя Кірава Васіль Латышэўскі свой дзенны план выконвае на 420 процантаў. Як майстар высокай прадукцыйнасці працы, ён разам з лепшымі стаханаўцамі Саюза святкаваў XVIII гадавіну Кастрычніка ў Маскве. 12 лістапада т. Латышэўскі вярнуўся з Масквы.

— Я ў Маскве быў упершыню. Наведаў Трэцьякоўскую галярэю, быў у метро, бачыў канал Волга—Масква. Масква пакінула незабываемае ўражанне, — кажа т. Латышэўскі.

Тав. Латышэўскі прысутнічаў на ўрачыстым пленуме Моссовета, дзе ўпершыню ўбачыў таварыша Сталіна. На вечары-сустрэчы з стаханаўцамі ў Калоннай зале Дома саюзаў ён спаткаўся з кіеўскім стаханаўцам кавалём Пехцеравым, з якім раней разам працаваў. Кавалі-стаханаўцы падзяліліся вопытам сваёй работы.

—о—

ПРАМЫСЛОВЫ КАМБІНАТ У КАЛГАСЕ

НАРОЎЛЯ. 13 лістапада. (**Кар. «Звязды»**). Сельскагаспадарчая арцель «Колас Кастрычніка», Міхалкаўскага сельсовета, мае млын з газагенератарным рухавіком. Адрамантаваўшы яго, калгаснікі ўбачылі, што поўная магутнасць газагенератара адным млынам далёка не выкарыстоўваецца. Было вырашана ўстанавіць на млыне крупарушку, гонтарэзку і дынамамашыну. Гонтарэзка і крупарушка ўжо ўстаноўлены і прыносяць калгасу вялікі даход. Зараз устанаўляецца дынамамашына ў 85 кіловат. Гэта дасць магчымасць асвятліць лямпачкай Ільіча агульнакалгасныя будынкі і ўсе хаты калгаснікаў.

—о—

НОВЫ ВАГОНАРАМОНТНЫ ПУНКТ

МАГІЛЕЎ, 13 лістапада. (**Кар. «Звязды»**). У Магілеве закончана пабудова вагонарамонтнага пункта. Урадавай камісіяй будзе прыняты слясарна-механічны, вагоназборачны цэхі, матэрыяльны склад і трансфарматарны кіёск. Значную дапамогу ў будаўніцтве пункта аказалі гарадскія арганізацыі.

ПЛЕНУМ ПРАЎЛЕННЯ САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ

Скліканне чарговага пленума праўлення Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР перанесена на 8 снежня. Сканчэнне яго работы прыўрочваецца да святкавання 30-гадовага юбілею літаратурнай творчасці народнага паэта рэспублікі Янкі Купалы — 11 снежня. Праўленне рашыла запрасіць на пленум персанальна Аляксея Максімавіча Горкага, ад Саюза пісьменнікаў СССР т. Лахуці, тт. Безыменскага, Шчэрбакова і брыгаду пісьменнікаў, якая напярэдадні Ўсесаюзнага з'езда пісьменнікаў працавала ў БССР.

—о—

СТАГОДДЗЕ З ДНЯ СМЕРЦІ А. С. ПУШКІНА

У Менску пад старшынствам прэзідэнта Беларускай акадэміі навук тав. **П. О. Горына** створаны камітэт па азнаменаванню стагоддзя з дня смерці вялікага рускага паэта А. С. Пушкіна, якое спаўняецца ў 1937 годзе.

Камітэт рашыў на працягу 3—4 гадоў перакласці на беларускую мову поўны збор твораў Пушкіна. Да гадавіны будзе выданы на беларускай мове зборнік твораў паэта, куды ўвойдуць: «Палтава», «Барыс Галуноў», «Еўгеній Онегін», «Капітанская дачка» і 100—150 вершаў. На беларускай мове намячаецца выданне казак А. С. Пушкіна. Да перакладаў будуць прыцягнуты народныя паэты рэспублікі Янка Купала, Якуб Колас, а таксама пісьменнікі Александровіч, Броўка, Глебка, Чарот і інш.

—о—

ТАЛСТОЎСКІЯ ДНІ Ў БССР

У БССР пачаліся талстоўскія дні ў сувязі з 25-годдзем з дня смерці Л. Н. Талстога. У дзяржаўнай бібліятэцы імя Леніна адкрылася выстаўка твораў Л. Н. Талстога. Беларуская акадэмія навук і Саюз совецкіх пісьменнікаў вылучылі 13 навуковых работнікаў і пісьменнікаў для прачытання на фабрыках і заводах, у навучальных установах Менска, Віцебска, Гомеля і Магілева дакладаў аб жыцці і творчасці Талстога.

Акадэмік Замоцін 20 лістапада прачытае даклад «Леў Талстой у святле ленінскай ацэнкі». 23 лістапада наладжваецца аб'яднанае ўрачыстае пасяджэнне Наркамата асветы, Беларускай акадэміі навук і Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР. З дакладам выступіць акадэмік Вальфсон.

Герой Совецкага Саюза тав. М. Т. СЛЕПНЕЎ у Менску

12 лістапада па запрашэнню оргкамітэта па правядзенню «Месячніка тэхнікі» ў Менск прыехаў Герой Совецкага Саюза Маўрыкій Трафімавіч Слепнёў.

У гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» т. Слепнёў сказаў:

— Рад рапартаваць працоўным БССР аб паспяховым сканчэнні Ваенна-паветранай акадэміі на «выдатна». У акадэміі я атрымаў вялікія комплексныя веды па тактыцы, стратэгіі і іншых спецыяльных навуках. Цяпер многа працую над аўладаннем англійскай мовай.

На пытанне аб планах будучай работы т. Слепнёў адказаў:

— Маё жыццё непарыўна звязана з Чырвонай арміяй. Ваенная служба стала маёй прафесіяй. Паколькі я добра ведаю і люблю Арктыку, магчыма, што паеду зноў на Поўнач. У студзені чакаю назначэння.

У ходзе гутаркі т. Слепнёў паведаміў аб размове два дні таму назад у Ленінградзе з кіраўніком чырвонасцяжнага Эпрона т. Фоціем Крыловым па пытанню аб пад'няцці затануўшага «Чэлюскіна».

Выведачныя работы па пад'няццю «Чэлюскіна» пачнуцца ў сезоне 1936 г. Гэтыя работы будуць адбывацца ў выключна цяжкіх умовах. Як вядома, «Чэлюскін» ляжыць на глыбіні 55 метраў і мае прабоіну даўжынёй больш чым у 20 метраў. Дно мора ў раёне гібелі парахода вельмі ілістае. Экспедыцыя будзе знаходзіцца пад пастаяннай пагрозай нагону ледзяных крыг. Але чырвонасцяжны Эпрон мае выключна гераічных людзей, навейшую тэхніку вадалазнай і суднапад'ёмнай справы. Гэта забяспечыць поспех.

Недалёкі той час, калі мы зноў убачым «Чэлюскіна» ў плаванні.

У заключэнне т. Слепнёў заявіў:

— Я ганаруся поспехамі БССР у соцыялістычным будаўніцтве. Совецкая Беларусь знаходзіцца на заходнім фарпосце СССР. Упэўнен, што ў выпадку ваеннай пагрозы кожны рабочы, калгаснік, кожны працоўны выканае свой доўг, стаўшы плячом к плячу на абарону нашай соцыялістычнай радзімы.

— Мы ведаем,—закончыў сваю гутарку т. Слепнёў, — што пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і нашага любімага Іосіфа Вісарыёнавіча **СТАЛІНА** краіна соцыялізма даб'ецца перамогі на ўсіх участках будаўніцтва.

—о—

ПРЫВІТАННЕ ПРАЦОЎНЫМ БССР

Шчаслівы праз газету «Звязда» перадаць сваё прывітанне працоўным Беларусі і павіншаваць з гадавінай Кастрычніцкай рэволюцыі.

Яшчэ год, яшчэ велізарныя дасягненні, яшчэ многа радасці за нашы поспехі.

Няхай жыве комуністычная партыя і правадыр усіх працоўных таварыш **Сталін!**

Герой Совецкага Саюза

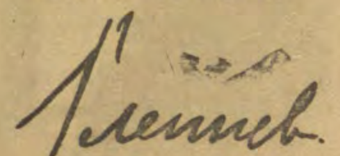

—о—

ВЫСТУПЛЕННЕ Ў КЛУБЕ РАБОТНІКАЎ АСВЕТЫ

Увечары 12 лістапада тав. **М. Т. Слепнёў** выступіў у клубе работнікаў асветы ў Менску з дакладам на тэму: «Тэхніка асваення Арктыкі». Даклад сабраў перапоўненую аўдыторыю. З'яўленне ў зале Героя Совецкага Саюза было спаткана бурнымі апладысментамі.

Народны камісар мясцовай прамысловасці БССР т. **Балцін**, адкрываючы чарговы вечар «Месячніка тэхнікі», перадаў т. Слепнёву прывітанне ад працоўных рэспублікі.

МЕНСК

✱ Цукар для горада. За апошнія некалькі дзён у Менск паступіла 38 вагонаў цукру — гранёнага, драбленага у пакунках і цукру-пяску. На працягу лістапада кантора Саюзцукра атрымае для Менска яшчэ 40 вагонаў.

✱ Крымскія фрукты. Гарадскі плодатрэст атрымаў з Крыма вагон вінаграду і вагон ігруш. У гэтым месяцы чакаецца паступленне двух вагонаў крымскіх яблык і аднаго вагона мандарынаў.

✱ Больнічнае будаўніцтва. На тэрыторыі трэцяй совецкай больніцы закончана будаўніцтва двух 8-кватэрных стандартных дамоў, якія вызначаны для заразнага аддзялення.

✱ Курсы па павышэнню кваліфікацыі зубных урачоў. Гарадскі аддзел аховы здароўя арганізуе 4-х гадовыя курсы па павышэнню кваліфікацыі зубных урачоў на 50—60 чал. Курсы пачнуць працаваць з 1 снежня.

✱ Дадатковыя асігнаванні на добрабыт. Гарадскі совет адпусціў дадаткова яшчэ 30 тыс. руб на работы па добрабыту маставых і на асвятленне акраін. На працягу бягучага года на гэтыя работы ўжо выдаткавана каля двух з паловай мільёнаў рублёў.

✱ Гукавая кіноперасоўка. Белдзяржкіно атрымала з Ленінграда першую аўтагукавую кінопераоўку. Кінопераоўка накіроўваецца для абслугоўвання калгасаў Менскага раёна.

У раёнах БССР

АСІПАВІЧЫ

(Па матэрыялах раённага друку)

✱ Вялікае светлае памяшканне для ясляў пабудаваў калгас «Чырвоны ўдарнік», Лапіцкага сельсовета. Калгасы імя Гікало, «Першае мая», «Інтэрнацыянал» да XVIII гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі закончылі будаўніцтва раду гаспадарчых пабудоў.

✱ Новы Дом соцыялістычнай культуры пабудаваны ў Янаўскім сельсовеце. Дом разлічаны на 100 месц.

✱ Будаўніцтва новай двухкомплектнай школы закончана ў калгасе імя Кагановіча. Школа мае чатыры класныя пакоі на 200 вучняў.

✱ 4.400 рабочых працуюць у гэтым годзе на прадпрыемствах раёна. Да 1917 года іх было ўсяго толькі 326 чалавек.

✱ 2 дзіцячыя дамы, 10 дзіцячых садоў і 45 дзіцячых пляцовак ёсць зараз у раёне.

—о—

10 ТЫСЯЧ ГЕКТАРАЎ ПАД ЯРАВІЗАВАНЫЯ ПАСЕВЫ

Сёлета ў калгасах БССР у вопытным парадку было засеяна 600 гектараў яравізаванай пшаніцы і 635 гектараў яравізаванага ячменю. Вопыты паказалі, што яравізацыя значна павялічвае ўраджай. Яравізаваныя пасевы ўзыходзілі і паспявалі на 3—4 дні раней звычайных. У наступную вясну пад яравізаваныя пасевы ў БССР адводзіцца 10 тысяч гектараў. **(БЕЛТА).**

—о—

НАДВОР'Е Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ ЛІСТАПАДА

Па даных аддзела гідраметслужбы БССР, у другой палове лістапада чакаецца наступнае надвор'е: з 14 па 20 лістапада — хмурна, праходзячыя ападкі, туманы. Тэмпература ад трох і пяці градусаў цяплыні.

З 20 па 25 лістапада — хмурна, туманы, ветранасць, слабы снег. Хістанне тэмпературы ля нуля градусаў, пад канец перыяду — пахаладанне да пяці градусаў. З 25 лістапада па 1 снежня — сухое яснае надвор'е з паступовым узмацненнем марозаў да 10—15 градусаў. У канцы месяца чакаецца мяцеліца.

На Маскоўскай вуліцы ў Менску к канцу 1935 г. заканчваецца пабудова інтэрната для студэнтаў БДУ на 350 месц. На здымку: правы вугал дома з Маскоўскай вуліцы.

Фото САЛАВЕЙЧЫКА.

ЗДАРЭННІ

✱ Аферыст. У Менскім Дзяржаўным універмагу арыштаваны жыхар вёскі Цна, Папернянскага сельсовета, Менскага раёна, Д. М. Пілешчук, які падрабіў чэк на 61 руб. і прабаваў па яму атрымаць гармонік. Пры праверцы чэкаў, па якіх былі выданы тавары ў магазіне, знойдзены яшчэ адзін падроблены чэк на 1 руб. 26 кап. Вядзецца расследаванне.

✱ Кража. З адчыненай кватэры работніцы трэцяй совецкай больніцы Бернштэйн К. П. з-пад падушкі было ўкрадзена 200 руб. Устаноўлена, што кражу зрабіла адзінаццацігадовая дзяўчынка, якая выхоўваецца ў аднафамільцаў С. С. Бернштэйн. Пры вобыску ў дзяўчынкі было знойдзена 110 руб. Да адказнасці прыцягваюцца яе выхаваўцы.

—о—

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Любаньскі райком КП(б)Б паведамляе, што згубленую кандыдацкую картку за № 69081 выдадзеную Любаньскім РК КП(б)Б 14 кастрычніка 1933 года на імя Шалаева Фёдара Нікалаевіча, трэба лічыць несапраўднай.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Памяшканне БДТ-1

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

Адменены 9 лістапада спектакль «Кармен»

ПЕРАНОСІЦЦА на 14 лістапада.

Будзе пастаўлена опера

„КАРМЕН“

у 4-х дзеях, музыка Бізэ.

Білеты, купленыя на 9 лістапада, САПРАЎДНЫ НА 14 ЛІСТАПАДА.

Бібліятэка імя Дзем'яна Беднага

(філіял Пушкінскай бібліятэкі)

З 10 лістапада г. г. пасля рамонту

ЗНОЎ ПАЧАЛА РАБОТУ

бібліятэка імя Дзем'яна Беднага.

(Совецкая, 173 — Камароўка)

Бібліятэка адкрыта:

дзіцячы аддзел — з 11 гадзін раніцы да 5 гадзін дня,
аддзел дарослых — з 3 гадзін дня да 9 гадзін вечара.

БАЛАНС

гаспадарчых сродкаў Беларускага рэспубліканскага трэста кандзіцерскай, крухмальнай і алейнай прамысловасці—„БЕЛКМО“

на 1 студзеня 1935 г. і параўнанне яго з данымі бухгалтарскага баланса на 1 студзеня 1934 г.

АКТЫЎ. I. АСНОЎНЫЯ СРОДКІ.	СУМА На 1-1-34 г.	СУМА На 1-1-35 г.
1. Асноўныя сродкі вытворч. значэння . . .	6408941—32	7526261—41

ПРАЦЯГ АКТЫВА. VII. ВЫДЗЕЛЕНЫЯ СРОДКІ.	СУМА На 1-1—34 г.	СУМА На 1-1—35 г.
1. Каштоўныя паперы	16055—00	18812—50
2. Паі, акцыі ...	[illegible]	[illegible]

Памяшканне БДТ-1

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

Алменены 9 лістапада спектакль «Кармен»

ПЕРАНОСІЦЦА на 14 лістапада.

Будзе пастаўлена опера

„КАРМЕН“

у 4-х дзеях, музыка Бізэ.

Білеты, купленыя на 9 лістапада, САПРАЎДНЫ НА 14 ЛІСТАПАДА.

Пачатак роўна ў 8 гадзін вечара.

ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «Чырвоная зорка»	Сёння НОВАЯ ПРАГРАМА
ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «ПРОЛЕТАРЫЙ»	Гукавы мастацкі фільм ПЕТЭР
ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «Інтэрнацыянал»	Гукавы мастацкі фільм ГІБЕЛЬ ЭСКАДРЫ (Апошні порт)
КІНО СПАРТАК	Выдатны мастацкі фільм ПАРЫЖСКІ САПОЖНІК

На падставе пастановы Горспажыўсаюза ад 9/XI 1935 г.,

ЗРК завода імя Молатава

ЛІКВІДУЕЦЦА.

Усе прэтэнзіі прымаюцца **да 28 лістапада г. г.**

Адрас ліквідкома: Менск, Барысаўскі тракт, № 32.

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.

ЛІКВІДКОМ.

ЗГУБЛЕНЫЯ І ЎКРАДЗЕНЫЯ ДАКУМЕНТЫ ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМІ:

Версоцкі А. Е. — пашпарт, Берштэйн Х. М. — пашпарт, Рысавец А. Л. — вайсковы білет, Юрэль А. В. — пашпарт і вайсковы білет, Нартовіч М. Н. — пашпарт, Кур'яновіч В. Л — пашпарт. Пазнякоў В. П. — пашпарт і вайсковы білет, Гуштанава П. А. — профбілет, Мурох Р. М. — пашпарт.

Перчык Якаў Іосіфавіч — паходзіць з былой Віленскай губерні, мястэчка Іўя, у даны момант жыве ў Менску, працуе загадчыкам Белканторы дарожн ОРС'а Кіраўскай чыгункі — мяняе прозвішча на **Перчыкаў.** Асоб, якія маюць прэтэнзіі, просяць паведаміць у Менгарбюро ЗАГС'а.

Белкантора акцыянернага т-ва «КРЭДЫТБЮРО»

ШУКАЕ

жонку і дзяцей памёршага ў Амерыцы **Нікіты КОЛТОНІЧ, які пакінуў вялікую спадчыну.**

Паводле вестак, жонка і дзеці жылі ў Брэст-Літоўску, адкуль выехалі ў СССР.

Таксама **ШУКАЮЦЦА** наследнікі **Сцефана ШЭШЫКА,** які памёр 18 верасня г. г. у Амерыцы **і пакінуў вялікую спадчыну.**

Стэфан Шэшык быў выхадцам з вёскі Качас, Ковельскага павета.

Адрас Белканторы акц. т-ва «КРЭДЫТБЮРО»—г. Менск, рог Совецкай і Ленінскай (памяшканне Дзяржбанка).

БЕЛКАНТОРА АКЦ. Т-ВА «КРЭДЫТБЮРО».

УВАГА! **УВАГА!**

З 15 лістапада пры **фабрыцы-кухні**

АДКРЫВАЕЦЦА новаарганізаваная

агульнагарадская дыетсталовая

пад наглядам спецыяльнага ўрача

для абслугоўвання хворых дыетчыкаў — членаў профсаюза—па **ільготных цэнах.**

Усе профарганізацыі могуць **заключыць дагавары.**

Дыетсталовая забяспечвае **снеданнямі, абедамі і вячэрамі**

АДКРЫТА з 8 гадзін раніцы да 10 гадзін вечара.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Бібліятэка імя Дзем'яна Беднага

(філіял Пушкінскай бібліятэкі)

З 10 лістапада г. г. пасля рамонту

ЗНОЎ ПАЧАЛА РАБОТУ

бібліятэка імя Дзем'яна Беднага.

(Совецкая, 173 — Камароўка)

Бібліятэка адкрыта:

дзіцячы аддзел — з 11 гадзін раніцы да 5 гадзін дня, аддзел дарослых — з 3 гадзін дня да 9 гадзін вечара. Бібліятэка значна папоўнілася кніжнымі навінкамі як палітына-навуковай, мастацкай, так і дзіцячай літаратурай.

Пры бібліятэцы ёсць чытальня для дарослых і дзяцей.

Запіс чытачоў праводзіцца штодзень, апрача 5, 11, 17, 23 і 29 чысла кожнага месяца.

ВЫШАЎ З ДРУКУ

ДАВЕДНІК-ЦЭННІК ДЗЯРЖПЛАНА БССР

на капітальныя работы 1935 і 1936 г.

Цана 4 р. 85 к.

У даведніку змешчаны: цэны на будаўнічыя матэрыялы, транспарт. калькуляцыя будаўніцтва на 1935 г., ліміты, патрэбнасць матэрыялаў на новае і пераходзячае будаўніцтва, аплата за складанне каштарысаў і праектаў, пастановы ўрада і іншы даведачны матэрыял.

ДЗЯРЖПЛАН.

Чырвона-Бярэжская (6 Полгцкая) школа аўтатрактарных механікаў

абвяшчае НАБОР вучняў

Школа рыхтуе механікаў па трактарах, аўтамабілях і с-г. машынах для соўгасаў сістэмы Наркомсоўгасаў СССР.

Тэрмін навучання — 1 год.

У школу прымаюцца асобы па камандзіроўках соўгасаў, з асветай у аб'ёме не ніжэй чатырох класаў пачатковай школы і вытворчым стажам работы на трактары, ці аўтамабілі не менш двух гадоў Школа забяспечвае слухачоў стыпендыяй у памеры 150 руб. у месяц. Для паступлення ў школу трэба прадставіць наступныя дакументы: камандзіроўку соўгаса, завераную анкету, даведку аб соцстановішчы, аб асвеце, метрычную выпіску, даведку аб здароўі, аб адносінах да вайсковай павіннасці.

Заявы прымаюцца **да 25 лістапада.** Іспыты з 15 лістапада

Адрас: **п/а Чырвоны Бераг, Жлобінскага раёна, школа механікаў.**

ДЫРЭКЦЫЯ ШКОЛЫ.

Згодна загаду начальніка «Центровоенторга» (г. Масква) ад 31 кастрычніка 1935 г. за № 45,

ВАЕННА-ГАНДЛЁВАЕ КІРАЎНІЦТВА БВА (ВТУ БВО)

ЛІКВІДУЕЦЦА

Прэтэнзіі ад усіх арганізацый і асоб прымаюцца **да 20 лістапада г. г.** Пасля гэтага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца **не будуць.**

Для абслугоўвання часцей БВА арганізуюцца дзве канторы:

1. БЕЛАРУСКАЯ ВАЕННА-ГАНДЛЁВАЯ КАНТОРА («БЕЛВАЕНГАНДАЛЬ») — г. Менск, для абслугоўвання часцей, размешчаных на тэрыторыі БССР.

2. ЗАХОДНЯЯ АБЛАСНАЯ ВАЕННА-ГАНДЛЁВАЯ КАНТОРА («ЗАПОБЛВАЕНТОРГ») — г. Смаленск, для абслугоўвання часцей, размешчаных на тэрыторыі **Заходняй вобласці.**

Ваенна-гандлёвыя канторы ў гарнізонах Беларусі і Заходняй вобласці рэарганізуюцца ў аддзяленні Белваенгандля і Запоблваенгандля.

Ваенна-гандлёвыя канторы ў Калініне, Ржэве і Вялікіх Луках пераходзяць у падпарадкаванне Ваенгандлю МВА (г. Масква).

ЛІКВІДКОМ.

гаспадарчых сродкаў Беларускага рэспубліканскага трэста кандзіцерскай, крухмальнай і алейнай прамысловасці—„БЕЛКМО“

на 1 студзеня 1935 г. і параўнанне яго з данымі бухгалтарскага баланса на 1 студзеня 1934 г.

АКТЫЎ	СУМА На 1-1-34 г	На 1-1-35 г.
I. АСНОЎНЫЯ СРОДКІ.		
1. Асноўныя сродкі вытворч. значэння . . .	6408941—32	7526261—41
2. Асноўныя сродкі невытворч. і спаж. значэння	581771—13	886604—93
Усяго па I раздзелу	7990712—45	8412866—34
II. ВЫТВОРЧЫЯ ЗАПАСЫ НА СКЛАДЗЕ І Ў ПУЦІ.		
1. Сыравіна, асноўн. і дапаможн. матэрыялы тара	2516055—66	4760004—20
2. Апал	105689 05	216875—78
3. Абсталяванне да ўстаноўкі	185245—53	103650—76
Усяго па II раздзелу	2806990—24	5080530—74
III. НЯСКОНЧАНАЯ ПРАДУКЦЫЯ.		
1. Астача няскончанай вытворч. і поўфабрыкатаў	297517—60	294267—46
2. Няскончаныя капітальн работы . . .	708277—09	434377—39
Усяго па III раздзелу	1005794—69	728644—85
IV. ТАВАРНЫЯ ЗАПАСЫ.		
1 Тавары і фабрыкаты на складах і ў пуці	2255708—39	2019261—40
2 Тавары адгружаныя і неаплочаныя	1253881—97	2070086—21
3 Матэрыялы для рэалізацыі і неліквіды	21156—29	30733—66
Усяго па IV раздзелу	3530746—65	4120081—27
V. ГРАШОВЫЯ СРОДКІ.		
1. Разліковыя і асобныя рахункі ў крэдытных установах . . .	427369—16	580279—88
2. Бягучыя рахункі ў крэдыт. устан	93726—62	454—96
3. Каса і грашовыя пераводы	557 9—71	17332—81
Усяго па V раздзелу	576805—79	598067—65
VI. РАЗЛІКІ.		
1. Падсправаздачныя сумы	24384—59	27560—31
2. Дэбіторы . .	215117—20	264198—17
3. Разлікі з бюджэтнымі ўстановамі	—	21866—77
4. Няскончаныя загатоўкі	450967—97	48736—31
5. Выдаткі будучых гадоў	33802—53	117805—27
Усяго па VI раздзелу	724272—29	480166—83

ПРАЦЯГ АКТЫВА	СУМА На 1-1—34 г.	На 1-1—35 г.
VII. ВЫДЗЕЛЕНЫЯ СРОДКІ.		
1. Каштоўныя паперы	16055—00	18812—[illegible]
2. Паі, акцыі і ўдзел у інш. арганіз.	375427—43	278283—[illegible]
3. Уклады ў крэдытныя ўстановы	2908669—38	3670896—[illegible]
Усяго па VII раздзелу	3300151—81	3967992—[illegible]
БАЛАНС . .	18935473—92	23388350—[illegible]
ПАСІЎ		
1. УНУТРАНЫЯ РЭСУРСЫ.		
1. Устаўныя фонды	7157557—13	6900502—[illegible]
2. Мэтавыя фонды:		
а) фонд амартызацыі	882910—19	974313—[illegible]
б) фубр	827022—38	1008067—[illegible]
в) іншыя	24450—97	79849—[illegible]
3. Рэзервы	61723—41	88647—[illegible]
4. Знос асноўных фондаў па становішчу на 1/X 1925 г.:		
а) вытворчага значэння	205834—71	205643—[illegible]
б) жыллёвыя будынкі і інш	3325—40	3325—[illegible]
5. Іншыя рэгулюючыя артыкулы	216781—48	544225—[illegible]
Усяго па 1 раздзелу	9379505—67	9804666—1[illegible]
II. ПАЗЫКОВЫЯ СРОДКІ.		
1. Бюджэтнае фінансаванне	115050—00	—
2. Доўгатэрміновыя крэдыты	806039—30	651002—[illegible]
3. Кароткатэрміновыя пазыкі крэдытных устаноў	2411837—90	4621430—[illegible]
4. Разлікі з бюджэтнымі ўстановамі . . .	1008653—52	539360—[illegible]
5. Крэдыторы	1027557—91	1606137—[illegible]
Усяго па II раздзелу	5869138—63	7417930—[illegible]
III. НАКАПЛЕННІ.		
1. Накапленні справаздачн. перыяда	3686829—62	6165753—1[illegible]
Усяго па III раздзелу	3686829—62	6165753—1[illegible]
БАЛАНС . . .	18935473—92	23388350—[illegible]

РЭЗУЛЬТАТЫ ГАСПАДАРЧАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

СТРАТЫ	
1. Страты ад стыхійных няшчасцяў	145157—53
2. Страты ад спісання безнадзейных даўгоў і за пропускам тэрмінаў іскавай даўнасці	23602—00
3. Проценты ўплочаныя	355—43
4. Іншыя страты	319639—80
5. Страты мінулых гадоў	242583—81
УСЯГО	731338—57
ЧЫСТЫ ДАХОД	6165753—14
УСЯГО РУБЛЁЎ . . .	6897091—71

ПРЫБЫТКІ	
1. Прыбыткі ад рэалізацыі тавараў і па аказаных паслугах .	5955688—26
2. Прыбыткі ад паступлення па безнадзейных даўгах і ад спісання крэдыторскай запазычанасці за пропускам тэрмінаў іскавай даўнасці	40963—46
3. Іншыя прыбыткі	855794—10
4. Прыбыткі мінулых гадоў . . .	44645—89
УСЯГО РУБЛЁЎ	6897091—71

Гэты баланс разгледжан і зацверджан справаздачна-балансавай камісіяй НКМП БССР, пратакол № 14 ад 27 сакавіка г. г. і да друкавання дазволен.

За начальніка аддзела фінансаў і бухгалтэрыі НКМП БССР — **КАЗОЎСКІ.**

Дырэктар трэста «БЕЛКМО» — **АЛЬТМАН.**

Галоўны бухгалтар — **ЛЯХАВІЦКІ.**

Тыраж 97.575 экз.

Друкарня газеты «Звязда» Менск Совецкая 63.

Уп. Галоўлітбела № К—4487.